

**Půjčuj, rozmnožuj,
rozšiřuj!**

ČERVENEC 2011

*Sola Scriptura - Jedině Písmo
Solus Christus - Jedině Kristus
Soli Deo Gloria - Jedině Bohu Sláva*

*Sola Gratia - Jedině milostí
Sola Fide - Jedině vírou*

OBSAH

Dosáhnout svobody	1
Dvakrát zachráněný	2
Voják Ježíše Krista	4
Zapři, vezmi a následuj!	10
Nová definice hříchu	11
Duchovní domov a život víry	17
Vytrvalost a bezpečí, nebo nejistota?	20
Důvěra v Boží slovo	23
Odměny a tresty	26
Jak mluvit se svědky Jehovoými o Kristu	31
Je rozhovor se SJ hříchem?	34
Na co se ateista nikdy nesmí ptát	35
Kurzy apoštola Pavla	36
Tajemství problémů zla	39
Cíl kázání – Boží sláva	41

DOSÁHNOUT SVOBODY

◆ *Když vás Syn osvobodí, budete skutečně svobodni. (J 8,36)*

Je-li v nás stále ještě třeba jen špetka vlastního sebeuspokojení, stále se ozývá: „*Nemohu se podrobit*“ nebo „*Nemohu být svobodný*“. Duchovní část naší bytosti ale nikdy neříká: „*Nemohu*“; jednoduše vstřebává všechno kolem. Náš duch touží mít stále víc a víc. Tak jsme byli stvořeni – je v nás obrovský prostor, který může naplnit jen Bůh, avšak hřích, naše individualita a nesprávné myšlení nám brání se k Němu dostat. Bůh nás vysvobozuje z hříchu – my se musíme osvobodit od své individuality. Znamená to nabídnout náš přirozený život Bohu a obětovat Mu ho, aby ho mohl naší poslušností proměnit v život duchovní.

Při rozvoji duchovního života si Bůh naší přirozené individuality nevšímá. Jeho plán prochází napříč naším přirozeným životem. Musíme se snažit Bohu pomáhat a spolupracovat s Ním, nestavět se proti Němu a neříkat: „*To nedokážu*.“ Bůh nás neukázní; musíme se ukáznit sami. Bůh nevede do zajetí „*každou povýšenost... každou myšlenku, aby byla poslušná Krista*“ (2 K 10,5), to musíme udělat my. Neříkejte: „*Pane, trpím roztěkanými myšlenkami*.“ *Netrpte roztěkané*

2 ZÁPAS O DUŠI

myšlenky. Přestaňte naslouchat tyranii svého individualistického přirozeného života, abyste získali svobodu života duchovního.

„Když vás Syn osvobodí...“ Nenahrazujte v tomto verši slovo *Syn* slovem *Spasitel*. *Spasitel* nás vysvobodil z hříchu, ale tady jde o svobodu od naší přirozenosti, kterou nám dává *Syn*. To měl na mysli Pavel:

◆ *Jsem ukřižován spolu s Kristem...*
(Ga 2,19)

Jeho individualita byla zlomena a jeho duch se sjednotil s Pánem; nejen, že se s Ním spojil, ale byl s Ním učiněn jedno, „...budete skutečně svobodni“ – svobodni až do samého jádra vaší bytosti; vnitřní svobodou, která vás osvobodí i navenek. Máme sklony spoléhat se na vlastní sílu, ale naší silou se musí stát moc, která pochází z naší jednoty s Ježíšem.

– Oswald Chambers –

DVAKRÁT ZACHRÁNĚNÝ

Brněnský Žid, naturalizovaný Američan, křesťanský misionář na Filipínách a jedno ze 669 dětí zachráněných Nicholasem Wintonem vypráví svůj příběh:

Narodil jsem se v Brně roku 1931 do židovské rodiny. Otec byl obchodník s obuví. Rodiče své židovství nepraktikovali a poměrně brzy se rozvedli. Maminka se znovu vdala za pana Hochberga. Všichni jsme se pak přestěhovali na zámek v Těšanech u Brna. Bylo to krásné místo. Přijíždělo k nám mnoho návštěv a příbuzných. Já i můj bratr Tony jsme byli obklopeni služebnictvem a žilo se nám velmi příjemně. Zdálo se, že to tak bude napořád.

Promarněná příležitost k záchraně

Zkrátka se ale psal rok 1938 a k nám na zámek přijela z Vídně teta Kamila se svou rodinou. Bylo mi divné, že tentokrát u nás zůstává déle než obvykle. Bylo mi sedm let a nechápal jsem ještě souvislosti se zabráním Rakouska Hitlerem. Ted' vím, že čekala na emigrační doklady k vystěhování do Austrálie. Naléhala i na mé rodiče, aby rovněž odjeli, oni to však odmítli s tím, že v Československu je jejich domov. Když dnes držím v ruce „Landing permit“ s datem 27. července 1939 s platností na jeden rok, říkám si, jak by se asi

můj život vyvíjel, kdyby naše rodina tehdy dokázala všechno opustit, kdyby matka s nevlastním otcem uvěřili, že nám hrozí smrtelné nebezpečí a přistoupili na vystěhování. Povolení a příležitost vylodit se v Austrálii měli. Stačil k tomu v podstatě jediný papír, jehož byli držiteli.

Nenávist k Židům na vlastní oči

Pak se začaly dít věci pro mě těžko pochopitelné. Naší ulicí projížděly nacistické tanky a vojáci na motocyklech se sajdkárami. Měli dřevěné palice, a jak jen mohli někoho uhodit, udělali to. Několik důstojníků vtrhlo do kanceláře mého otčima a trvalo dost dlouho, než odešli. Následně v našem zámku bydlelo několik Němců v uniformách. Pamatuji si, jak mne a bratra jednou maminka vzala v Brně do divadla. Najednou se ozvaly podivné zvuky a do zástupu čekajícího před divadlem vtrhli nacističtí vojáci. Tloukli lidi hlava nehlava a sráželi je k zemi. Pak svoji zuřivost vybíjeli na židovských obchodech. Ničili výkladní skříně, fyzicky napadali Židy i Čechy, kteří se jim snažili pomoci. Matka nás uchránila svou ducha-

přítomností. Rychle nás zatáhla mezi dveře bočního vchodu divadla, kde jsme celou tu hrůzu přečkali. Potom jsme raději honem spěchali domů. Bylo to strašné.

Do Velké Británie

V prvních měsících protektorátu Böhmen und Mähren k nám přicházel evangelický farář Odstrčil z Klobouk u Brna. Maminka měla sympatie k jeho církvi a s odstupem doby si uvědomuji, že zřejmě díky němu uvěřila, že očekávaný Mesiáš je Ježíš. A byl to patrně pan farář Odstrčil, který pomohl zorganizovat můj odjezd do Skotska. První srpnový den roku 1939 mě moje maminka spolu s babičkou odvezly do Prahy. V paměti mi zůstává výjev, jak jsme hledali hotel, kde bychom si mohli alespoň trochu odpočinout a přečkat noc. Nakonec jsme se ocitli v jakémsi pokojíku, ale já byl ze všeho natolik rozrušený, že jsem nedokázal spát. Když už se mi zdálo, že konečně usínám, probudily mě, že musíme jet na Wilsonovo nádraží. Bylo mi divné, že je tam tolik dalších dětí. Než jsem se vzpamatoval, stál jsem u dveří vagónu a maminka mi dávala do rukou nějaké papíry. Na krku jsem měl zavěšeno veliké číslo, ale pořád jsem plně nechápal, co se děje, ani mluvit jsem nemohl. Posadili mne do vlaku se dvěma zavazadly, ve kterých byla celá moje budoucnost. Na nádraží zůstaly uplakaná maminka a vyděšená babička. Netušil jsem, že jim dávám naposledy sbohem. A samozřejmě jsem nemohl tušit, že je to

poslední vlak, který ještě mohl vyvézt židovské děti z obsazeného Československa. Můj bratr Tony zůstal pro nemoc doma. Měl jet následujícím vlakem, připraveným k odbavení na 1. září 1939. Ten však už nikdy nevyjel, toho dne totiž začala druhá světová válka. On, rodiče, babička a skoro všichni moji příbuzní zemřeli v koncentračních táborech.

Ve Skotsku

Do Anglie jsme dorazili lodí. Vlakem nás pak přesunuli do skotského města Selkirk. Místní církev tu zřídila domov pro židovské děti a ve svém časopise uveřejnila inzerát k přijetí dětí do rodin. Přihlásila se také slečna Corsonová. Nedávno přijela z Palestiny, kde byla učitelkou. Ona a její rodiče se chtěli postarat o dvě děvčata, která nakonec nepřijela. Slečna Corsonová se tedy rozhodla přijmout na zkoušku dva chlapce. Vybrali mne a Tomáše Schlesingera. Měli jsme nový domov a mnohé se změnilo. Slečna Corsonová neuměla česky, já zase neuměl anglicky. Brzy jsem však začal zvládat novou řeč, navštěvoval jsem anglicky mluvící školu, česky jsem ale postupně zapomínal. To ale nebylo to hlavní, co mě potkalo.

Dvakrát zachráněný

Rok po mém příjezdu do Skotska zavítal do naší vesnice známý evangelista Robert Hudson Pope. Pořádal velké setkání dětí, kde se zvěstovalo evangelium. Tam se zvláštním způsobem dotklo mého srdce, že Ježíš Kristus je oním dávno

PROČ SE BOHU BRÁNÍŠ? – evagelizační leták

Milí čtenáři. Leták „Proč se Bohu bráníš“ si můžete objednat na adrese redakce Zápasu o duši (viz zadní strana časopisu). Letáky rozesíláme stejně jako časopis bezplatně, nicméně budeme Vám vděční za Vaše finanční dary (výrobní cena letáku je necelé 2,- Kč za kus).

4 ZÁPAS O DUŠI

zaslíbeným Mesiášem, který přišel, aby zemřel za naše hříchy. Nejvíc mě zasáhla Ježíšova slova:

◆ *Nikdo nemůže přijít ke mně, jestliže ho nepřitáhne můj otec. (J 6,44)*

K jedné písni jsem se přidal i já. Nezapomenu, jak jsem vroucně zpíval: „Přijď do mého srdce, Pane Ježíši.“ U dveří mi kazatel pověděl slova, která mě provázejí celý můj život: „*Abys duchovně rostl, musíš denně číst Bibli, Boží Slovo.*“ Poslechl jsem ho.

Uplynulo několik let. Jednoho večera jsem se vrátil ze setkání mládeže, rozsvítil lampičku a četl z Bible:

◆ *Posvět' mi všechno prvorozené, co mezi Izraelci otevírá lůno, at' z lidí či z dobytka. Je to moje! (Ex 13,2)*

Tehdy jsem pochopil všechny souvislosti. Narodil jsem se jako prvorozený v židovské rodině. Byl bych určitě zahynul, kdyby mě nezachránil Nicholas Winton, obětavý burzovní makléř, který včas pochopil nebezpečí nacismu a nebyl mu lhostejný osud židovských dětí. Když jsem později slyšel evangelium a uvěřil

v Ježíše, který je nejen Mesiáš Židů, byl jsem zachráněn podruhé. Tentokrát nejen pro pozemský život, ale pro věčnost. Jako prvorozený syn právem náležím Bohu, chci mu sloužit a pro něho žít.

Zpět v Čechách

Po ukončení střední školy jsem vystudoval školu zdravotní a potom biblickou. S velkou radostí jsem jako misionář začal pracovat mezi domorodci na Filipínách. Tam jsem také poznal svou ženu Caroline. Svatbu jsme měli v kostele, postaveném uprostřed džungle. Poté, co jsme se přestěhovali do Ameriky a adoptovali si dvě děti, narodily se nám další dvě. Dnes máme deset vnoučat. V Americe jsme dlouhé roky sloužili hlavně zahraničním studentům. Po revoluci v roce 1989 jsem se rozhodl vrátit do Čech, abych zde učil angličtinu.

Tomáš Graumann rád přijede na Vaše pozvání. Své vyprávění doplní ukázkami z filmu „Winton train“.

*Kontakt: Nebovidy 16, 28002 Kolín 2,
tel. 321 761 532*

e-mail: tomgraumann@juno.com

VOJÁK JEŽÍŠE KRISTA

◆ *Snášej útrapy jako dobrý voják Ježíše Krista. (2 Tim 2,3 B21)*

Tak psal apoštol Pavel svému milému příteli, Timoteovi, a tak k nám mluví slovo Boží dnes.

V tomto světě plném hříchů musí člověk zápasit, pokud chce postupovat dopředu, nebo pokud chce být požehnáním pro jiné. Kdo chce vést dobrý boj, má co dělat s přemáháním nepřátel v sobě i kolem sebe. Musíme ustavičně bojovat proti zlu, které je v nás i ve světě. Křesťan musí neustále bojovat za pravdu a za právo. Musí také bojovat proti hříšnému srdci. Život bez boje je život, který ztrácí účel. Rád bych vám položil dvě otázky

o tomto boji, které vyplývají z našeho textu:

I. Co musíme snášet?

Různí křesťané nemusejí vždy snášet stejné věci. Některé útrapy zažívají křesťané jen v určitých stoletích. Avšak jiné útrapy musejí snášet všichni vojáci či bojovníci Páně. Jasný obraz utrpení Božích následovníků za staré smlouvy:

◆ *Svou vírou dobývali království, uskutečňovali Boží spravedlnost, dosáhli toho,*

co jim bylo zaslíbeno; zavírali tlamy lvům, krotili plameny ohně, unikali ostří meče, v slabosti nabývali síly, vedli si hrdinsky v boji, zaháněli na útěk vojska cizinců; ženám se jejich mrtví vraceli vzkříšení. Jiní byli mučeni a odmítli se zachránit, protože chtěli dosáhnout něčeho lepšího, totiž vzkříšení. Jiní zakusili výsměch a bičování, ba i okovy a žalář. Byli kamenováni, mučeni, řezáni pilou, umírali pod ostrím meče. Chodili v ovčích a kozích kůžích, trpěli nouzi, zakoušeli útisk a soužení. Svět jich nebyl hoden, bloudili po pouštích a horách, skrývali se v jeskyních a roklinách země. (Žd 11,33–38)

Apoštolové a jejich pomocníci toho museli vytrpět hodně. Pro mnohé z nich byly pravda a Kristovo učení dražší než život. Štěpán byl ukamenován. Jakub byl z rozkazu krále Heroda zavražděn mečem. Ten také vsadil do žaláře Petra. Svě utrpení vylíčil nejlépe sám apoštol Pavel v druhém dopise Korintským:

◆ *Jsou služebníky Kristovými? Odpovím obzvláště nerozumně: já tím víc! Namáhal jsem se usilovněji, ve vězení jsem byl vícekrát, ran jsem užil do sytosti, smrti jsem často hleděl do tváře. Od Židů jsem byl pětkrát odsouzen ke čtyřiceti ranám bez jedné, třikrát jsem byl třetán holí, jednou jsem byl kamenován, třikrát jsem s lodí ztroskotal, noc a den jsem jako trosečník strávil na širém moři. Častokrát jsem byl na cestách – v nebezpečí na řekách, v nebezpečí od lupičů, v nebezpečí od vlastního lidu, v nebezpečí od pohanů, v nebezpečí ve městech, v nebezpečí v pustinách, v nebezpečí na moři, v nebezpečí mezi falešnými bratřími, v námaze do úpadu, často v bezesných nocích, o hladu a žíz-*

ni, v častých postech, v zimě a bez oděvu. A nadto ještě na mne denně doléhá starost o všechny církve. (2 K 11,23–28)

Nicméně víc než o útrapách prvních učedníků Pána Ježíše Krista potřebujeme mluvit o boji, který máme vést my sami proti zlu, které je v nás i kolem nás.

V křesťanském životě má každý dost těžkostí: jednak se sebou samým, jednak se světem. V člověku jsou dva směry, které zápasí o vládu nad ním. V dopise Galatským čteme:

◆ *Touhy lidské přirozenosti směřují proti duchu Božímu, a Boží duch proti nim. Jde tu o naprostý protiklad, takže děláte to, co dělat nechcete. (Ga 5,17)*

Naše srdce je od přirozenosti silně nakloněno ke zlu. Šalomoun to řekl správně:

◆ *Především stráž a chraň své srdce, vždyť z něho vychází život. (Př 4,23)*

Aspoštol Pavel také musel bojovat, když chtěl chodit duchem, jak to říká ve svém dopise Římanům:

◆ *Ve své nejvnitřnější bytosti s radostí souhlasím se zákonem Božím; když však mám jednat, pozoruji, že jiný zákon vede boj proti zákonu, kterému se podřizuje má mysl, a činí mě zajatcem zákona hříchu, kterému se podřizují mé údy. (Ř 7,22–23)*

V každém srdci je zvláštní touha po tělesném klidu, po pohodlí, po bohatství a po vysokém postavení. To člověka často uvádí do pokušení. Lehčí je plout po proudu, než bojovat proti proudu, totiž bojovat proti svým touhám. Jsme povinni bojovat nejen proti nepřátelům, kteří jsou v nás, ale často jako Boží děti musíme bojovat se světem a s okolnostmi, ve kterých žijeme, tedy s nepřítelem kolem sebe.

6 ZÁPAS O DUŠI

Kdo čte Janovy dopisy, určitě zjistí, jaké je nepřátelství tohoto světa. Apoštol Jan nás totiž v každé kapitole varuje před duchem světa. Ano, na jednom místě jasně zakazuje milovat svět:

- ◆ *Nemilujte svět ani to, co je ve světě. Miluje-li kdo svět, láska Otcova v něm není. Neboť všechno, co je ve světě, po čem dychtí člověk a co chtějí jeho oči a na čem si v životě zakládá, není z Otce, ale ze světa. A svět pomíjí i jeho chtivost; kdo však činí vůli Boží, zůstává na věky. (1 J 2,15–17)*

Jakub nás ve svém dopise (1,27) napomíná, abychom se chránili před poskvrnou světa. Apoštol Pavel píše:

- ◆ *A nepřipodobňujte se tomuto věku. (Ř 12,2 KMS)*

Pán Ježíš musel často zakoušet nepřátelství tohoto světa. Také věděl, že jeho následovníci toho budou muset mnoho snášet od světa. Proto říká:

- ◆ *Nenávidí-li vás svět, vězte, že mě nenáviděl dříve než vás. Kdybyste náleželi světu, svět by miloval to, co je jeho. Protože však nejste ze světa, ale já jsem vás ze světa vyvolil, proto vás svět nenávidí. (J 15,18–19)*

Útrap bude v křesťanském životě vždy dost, proto nás náš text napomíná: „Snášej útrapy jako dobrý voják Ježíše Krista.“ Říká tedy **ty** snášej, **ty** plň své povinnosti jako dobrý voják anebo bojovník Ježíše Krista. V armádě Pána Ježíše Krista nemůže nikdo přenést osobní odpovědnost na někoho jiného. Máme a musíme činit dobré skrze jiné, ale kromě toho musíme všichni osobně do boje.

II. Jak to máme snášet?

„Jak to máme snášet?“ Na to máme v textu náležitou odpověď: „Snášej útrapy **jako dobrý voják Ježíše Krista.**“ Kdo

je dobrý voják? Jaké má mít vlastnosti? Podle čeho jej poznáme? Dobrý voják musí mít nějaké **vědomosti**, musí být dobře vycvičený. Musí dokonale vědět, jak nejlépe použít své zbraně. Ale ani to ještě nestačí. Pokud chce mít velký vliv, pokud chce dosáhnout vysokého postavení, pokud se chce stát důstojníkem, musí mít ještě více vědomostí. Od generála se vyžaduje, aby jeho vědomosti zahrnovaly i znalost nepřítelovy situace. Pokud se nesnaží takovou znalost získat, lze ho považovat za už téměř poraženého. Například v roce 1775 vedl generál Braddock válku proti Indiánům. Naprosto důvěřoval sobě a svému vojsku. Nestaral se však o to, aby měl zprávy o postavení svých nepřátel a aby poznal zvláštnosti jejich způsobu válčení. Tyto chyby, které se nedají ničím omluvit, ho stály život. Tedy, i bojovník Páně, voják Ježíše Krista, potřebuje vědomosti. Bojovník Páně musí znát nepřátele v sobě i kolem sebe. Musí být též dobře seznámen se svou zbraní a s celou Boží zbrojí. Pavel, který vedl válku proti hříchu s nesmírnou horlivostí, říká:

- ◆ *Proto vezměte na sebe plnou Boží zbroj, abyste se mohli v den zlý postavit na odpor, všechno překonat a obstát. Stůjte tedy ,opásáni kolem beder pravdou, obrnění pancířem spravedlnosti, obuti k pohotovému službě evangeliumu pokoje‘ a vždycky se štítem víry, jímž byste uhasili všechny ohnivé střely toho Zlého. Přijměte také ,přílbu spasení‘ a ,meč Ducha, jímž je slovo Boží.‘ (Ef 6,13–17)*

Křesťanský voják má být zběhlý v Písmu svatém. Boží slovo je jeho meč. Ať už křesťan útočí nebo se brání proti útokům nepřátel, Bible je pro vojáka Páně

nejlepší zbraní. Proto máme poslechnout Boží rozkaz zapsaný u Izaiáše:

◆ *Hleďte v knize Hospodinově a čtěte...
(Iz 34,16)*

Druhá vlastnost dobrého vojáka Ježíše Krista je **poslušnost**. V armádě musí být mužstvo bezvýhradně na slovo poslušné. Slavný anglický básník Tennyson ve své básni „The charge of the light brigade“ – „Útok lehké brigády“ – vylíčil snad nejlépe poslušnost vojáků (v krymské válce), jak se můžeme přesvědčit z následujících řádků této básně:

*Tu neplatilo přemítat,
ni mnoha slovy proč? se ptát:
Čin! mužný čin! – přijď' cokoli –
a v stínu smrti údolí
se šest set vrhá reků!*

Neposlušnost přináší neštěstí. Mnoho dobře promyšlených plánů se nezdařilo, protože někteří, kterým bylo svěřeno provedení plánu, nebyli poslušní. Veliká zkušenost a výtečné schopnosti vojevůdce nejsou zárukou vítězství, když nepřející generál vyčkává tak dlouho, že nakonec na své místo přijde pozdě. V Pánově vojsku také dochází k nehodám, když se ukáže, že jsou jeho následovníci nevěrní a neposlušní. Poslušnost Bohu a Jeho příkazům je naprosto nezbytná. Kde tato důležitá vlastnost chybí, tam mohou Boží nepřátelé často okamžitě slavit vítězství. Sledujme bojovníky Páně: Nejdřív se zaváží věrně následovat Pána Ježíše. Ale čemu učí pozdější zkušenost? Jak mnoho jich je ve službě Pánu vlašných a lhostejných! Vojsko Páně je tak plné zrádců, že se člověk diví tomu, že to vojsko vůbec ještě stojí, a že v mnoha zemích vítězně postupuje. Copak náš vojevůdce neřekl v Písmu svatém: „*Hleďte nejprve Boží království,*“ – „*Ukládejte si poklady v nebi,*“

– „*Snažte se vejít těsnou branou*“? A jak to plníme? Nemáme snad příkázání (1 K 10, 31): „*Ať tedy jíte či pijete či cokoli jiného děláte, všechno činite k slávě Boží.*“ Dbáme na Boží příkázání? Kdo mezi námi může říct: „*Já jsem poslušný služebník Pána Ježíše?*“ Ach, moji posluchači! Máme dost důvodů k sebezkoumání. Pokud v sobě nemáme ducha poslušnosti, tak se nemůžeme počítat mezi věrné a udatné bojovníky Páně.

Třetí vlastností dobrého vojáka v armádě Ježíše Krista je **víra**. Kristův voják potřebuje pravou víru ve věc samotnou a ve svého velitele. Vojsko, které nemá pevnou důvěru ve svého velitele, bývá snadno přemoženo. Ale vojsko, které má lásku a neomezenou důvěru vůči svému generálovi, může snadno překonat všechny těžkosti. Jako příklad si vezměme generála Sheridana, který svým příchodem k vojsku obrátil porážku ve vítězství. Bylo to v roce 1864 během občanské války v Americe. Generálova armáda musela v jeho nepřítomnosti čelit útoku. Nevydržela ho a dala se na útek. Generál byl asi pět mil daleko. Ale když uslyšel střelbu z děl, jel co nejrychleji na pomoc svému vojsku. Ačkoliv vojsko již ve zmatku couvalo, když k němu přijel, přesto dokázal, proto, že mu vojsko důvěřovalo, vyvolat takové oživení a takovou odvahu, že se jeho vojáci obrátili proti těm, kteří je hnali. Nepřítele porazili a zahnali. Jestliže duch, udatnost a dřívější sláva generála Sheridana dokázaly vzbudit v jeho vojsku takovou důvěru a moc, o co víc důvodů má voják Ježíše Krista pohlížet s plnou důvěrou na Něho a s udatností plnit Jeho rozkazy! Jakkpak by v nás nevzbudily pevnou víru ty vznešené vlastnosti Ježíše Krista jako je Jeho láska, a pak zejména to,

8 ZÁPAS O DUŠI

co udělal pro naše vykoupení, k čemuž se nedá přirovnat nic na světě! I ten nejlepší důstojník vydá někdy špatný rozkaz. Vůdce a původce našeho spasení však nikdy nepochybil. Tomuto veliteli můžeme a máme důvěřovat plně. Pro činnou i trpnou službu v Božím království, tedy pro konání i snášení, není žádná vlastnost důležitější než víra v Ježíše Krista a Jeho evangelium. Láska a úplné sebeobětování velice přispívají k posílení víry. Vojsko, které není nadšeno pro věc, za níž má bojovat, je oslabeno. Kde však panuje vroucí láska, tam nechybí vydatné posílení. Po bitvě u Antietam v Americe šel jeden poslanec na bojiště, aby navštívil raněné. Našel tam jednoho svého rodáka, který byl smrtelně raněný. Zeptal se ho, jestli pro něj není těžké umírat tak daleko od drahých příbuzných. Ano, zněla odpověď, ale copak nevidíte támhle na pevnosti náš prapor, který tam vítězně vlaje! Kdybych měl dvacet životů, všechny bych obětoval za milovanou korouhev. Kdyby tedy všichni, kteří se nazývají křesťané, měli podobnou lásku k věci, podobnou víru v prapor ukřižovaného Ježíše, brzy by zvítězili nad hříchem. Na celém světě neexistuje jediná stejně slavná věc, za kterou mají věrné duše bojovat, než jakou je pravda evangelia Ježíše Krista.

Toto evangelium dalo světu již velké požehnání, a poněvadž ještě teď dopřává miliónům duší čistou radost a nejlepší útěchu, má pro něj člověk mít neutuchající nadšení. Jestli existuje něco, o čem můžeme věřit, že to potrvá, že to bude požehnané a vítězoslavné, je to bezpochyby slavné evangelium.

Mezi vlastnosti vojáků, které se nejvíce chválí, patří dále **udatnost** a **zmužilost**. Kdo chce slavně bojovat, kdo chce snášet

válečné svízele, musí být bohatě vybaven udatností a zmužilostí. Tyto dvě vlastnosti jsou pro bojovníky Páně zrovna tak potřebné jako pro světskou armádu. Avšak je bohužel pravda, a to velmi smutná, že mnozí vojáci, kteří se nazývají křesťané, a pro vlast bojují udatně, jsou bázliví, když nepřátelé napadají Boží pravdu. Všichni, kteří se v službě pro Pána dosud projevovali nesměle, by měli upřímně zvážít slova Pána Ježíše:

- ◆ *Kdo mně však zapře před lidmi, toho i já zapřu před svým Otcem v nebi. (Mt 10,33)*
- ◆ *Neboť kdo by chtěl zachránit svůj život, ten o něj přijde; kdo však přijde o život pro mne, zachrání jej. Jaký prospěch má člověk, který získá celý svět, ale sám sebe ztratí nebo zmaří? (Lk 24,6–7)*

Před několika roky ležel jeden mladý vzdělaný muž na smrtelném loži. Někteří jeho příbuzní stáli kolem něho a byli velmi smutní. Mladý pan Tyng (tak se nemocný jmenoval) mluvil jen málo, ale co říkal, mělo velikou váhu, a jeho slova můžete teď vidět v mnoha křesťanských domech jako heslo. Řekl: „*Stůj pevně při Ježíši Kristu.*“ Působit mezi lidmi, jejichž srdce hoří pro Boží pravdu, není těžké, ale bránit Boží slovo a království tam, kde jsou posměvači, nebývá lehké. Bojovat pod praporem Pána Ježíše a pevně při něm stát, když se tím vydáme v posměch, vyžaduje udatnost. Mezi udatností a zmužilostí je rozdíl. Udatnosti je třeba jen ve zvláštních případech, ale bez zmužilosti se neobejdeme ani na okamžik. Zmužilost nezbytně potřebujeme, když umdléváme, zapíráme sebe sama, snášíme těžkosti, utrpení atd.

Pro bojovníky Pána Ježíše je zmužilost nutná stejně jako pro světské vojá-

ky. I ti musí zapírat sebe, snášet těžkosti, trpět a vytrvat. Ale my v tom všem udatně vítězíme skrze toho, který si nás zamiloval (Ř 8,37).

- ◆ *Toto krátké a lehké soužení působí přenesmírnou váhu věčné slávy. (2 K 4,17)*
- ◆ *A hle, já jsem s vámi po všechny dny až do skonání tohoto věku. (Mt 28,20)*
- ◆ *Zůstaňte ve mně a já ve vás. ... Každou mou ratolest, která nenese ovoce, odřezává, a každou, která nese ovoce, čistí, aby nesla hojnější ovoce. (J 15,4,2)*
- ◆ *Víme, že všechno napomáhá k dobrému těm, kdo milují Boha. (Ř 8,28)*

Z dalších vlastností, které jsou pro vojáky důležité, postačí připomenout jen ještě dvě, a to *bratrskou lásku a ustavičnou horlivost*. Obtíže v životě vojáků se často zmenší díky bratrské lásce. Na dlouhých pochodech se často stane, že silní vojáci nesou částečně břemena vojáků slabých. Ve vojsku Páně se má každý voják snažit nést břemeno svého bratra (Ga 6,2):

- ◆ *Berte na sebe břemena jedni druhých. a také v Římanům 15,1–2.*

Mezi věci nejdůležitější, které mohou pojistit výsledek, patří **pravá horlivost**. Tato horlivost má být taková, aby se mohla pojmenovat slovem „**stálá**“. Vojsko, které ztratí horlivost při prvních těžkostech nebo v nepřítomnosti generála, je tím již přemoženo. Co o horlivosti psal apoštol Pavel, mají všichni dobře zvážít:

- ◆ *Je správné horlit, ale pro dobrou věc a vždycky, nejen tehdy, když jsem u vás. (Ga 4,18)*

A jestli má někdo důvody ke stálé horlivosti, pak je to určitě právě voják či bojovník Páně. Vždyť kdo má takového vůdce a kdo bojuje za tak důležitou věc?

Bohužel ti nejvznešenější lidé, křesťané, jsou vojáky pro parádu, když zůstávají v táboře. Je jistě důležité, aby to velké vojsko až do posledního muže vtrhlo na bitevní pole a ustavičně bojovalo zbraní lásky a dobrého příkladu. Kdyby se tak dělo, celý svět by brzy uznal Pána Ježíše jako pravého vítěze a jediného Spasitele.

Měli apoštolové tyto dobré vlastnosti vojáků Pána Ježíše? Měli **vědomosti**? Byli **poslušní**? Byli oděni **vírou, zmužilostí a udatností**? Nacházíme u nich **bratrskou lásku a stálou horlivost**? Jistě musíme uznat, že měli tyto vlastnosti. Ale, milí přátelé, ani my sami nemáme být bez těchto vlastností. Každý se má znovu cele obětovat Božskému původci našeho spasení. Čím to, že apoštolové byli tak mocní? Proč byli s to tolik snášet a konat?

Apoštolové krmili své duše potřebným pokrmem, totiž Božím slovem, a otevřeli své srdce Duchu svatému. Byli oblečeni mocí z výsosti a měli pravé obecnství s Ježíšem Kristem, který je sám Pravda. Mimo Něj pravdu nehledali, a proto ji našli a v ní stáli. Apoštolové jsou pro nás příkladem bojovníků. Apoštolové máme následovat jako následovníky Páně a budeme tak spokojenější a užitečnější, a na konci života pak budeme moci zvolat s apoštolem Pavlem:

- ◆ *Dobrý boj jsem bojoval, běh jsem dokončil, víru zachoval. Nyní je pro mne připraven vavřín spravedlnosti, který mi dá v onen den Pán, ten spravedlivý soudce. A nejen mně, nýbrž všem, kdo s láskou vyhlížejí jeho příchod. (2 Tm 4,7–8)*

– Albert Warren Clark –

Misionář a zakladatel Svobodné církve reformované. Kázání je ze souboru Cena duše, Praha 1888. Upravil Mgr. P. Papež

10 ZÁPAS O DUŠI

ZAPŘI, VEZMI A NÁSLEDUJ

◆ *Kdo chce jít se mnou, zapři sám sebe, vezmi svůj kříž a následuj mne.
(Mk 8, 34)*

Krátké zamyšlení inspirované oddílem z Marka, kap. 8., verše 34–38.

Marek 1,14–15 nám říká, jak se ‚stát‘ křesťanem – skrze pokání a víru v Pána Ježíše Krista jako našeho Spasitele. Verše z Marka 8 jsou o tom, co to znamená ‚být‘ křesťanem a žít životem služebníka ‚Krále, který přišel sloužit‘. Snažit se žít křesťanský život a nebýt křesťan je nemožné! **Křesťanský život je životem, který je:**

1. **Radikální** – naprosto odlišný od světa kolem nás.
2. **Smysluplný** – zahrnuje promyšlené zapření, nesení kříže a následování.
3. **Bolestivý** – v boji proti satanovi, světu a sobě sama.
4. **Univerzální** – pro každého služebníka, ve všem, navenek i uvnitř.
5. **Smrtící** – kříž je popravčí nástroj – kdo chce žít, musí zemřít sám sobě.
6. **Trvalý** – nejde o jednu zkušenost, ale o každodenní život.
7. **Radostný** – kvůli každodenní milosti, kvůli radosti Pána a očekávání slov: „*Správně, služebníku dobrý...*“

Několik citátů k tématu:

Bůh nám nabízí pokoj, ale v takové podobě, že to znamená boj s našimi vlastními žádostmi – mít pokoj s Bohem znamená stát se nepřitelem sebe sama.

(Jan Kalvín)

Kdekoliv je milost, tam bude i boj.

(J. C. Ryle)

Nemůžete se jen tak potichu vkrást do nebe do blízkosti Krista bez boje a bez kříže.

(Samuel Rutherford)

Spasení je nepochybně pouze z milosti. Je nabízeno zdarma v evangeliu i tomu největšímu z hříšníků, bez peněz, bez ceny.

◆ *Milostí jste spaseni skrze víru. Spasení není z vás, je to Boží dar; není z vašich skutků, aby se nikdo nemohl chlubit.
(Ef 2,8–9)*

Ale všichni, kdo přijali toto ohromné spasení, musí prokázat opravdovost své víry nesením kříže za Kristem. Nesmí si myslet, že vstoupí do nebe bez problémů, bez bolesti, utrpení a bez boje na zemi. Musí se spokojit s nesením kříže učení a kříže jednání – kříže, kterým pohrdá svět, kříže takového života, jemuž se svět vysmívá jako příliš přísnému a nadmíru spravedlivému.

Musí být ochotní ukřižovat starou přirozenost, umrtvovat skutky těla, denně bojovat s tím zlým, vzdalovat se od světa, a pokud je to potřeba, tak i položit svůj život, pro Krista a pro evangelium.

Jsou to tvrdá slova, ale nepřipouštějí žádnou výjimku. Slova našeho Pána jsou jasná a nepochybná. Pokud nevezmeme kříž, nikdy nezískáme korunu.

(J. C. Ryle – Rozjímání nad Markovým evangeliem)

Každý krok růstu v posvěcení přivádí křesťana znovu na bojiště, kde bývá prolito mnoho slz a ztraceno mnoho krve. Pokud jste v Kristu, tak je to pro vás důvěrně známá scéna ... Před vámi je starý nepřítel duchovního růstu, který stojí vedle cesty poslušnosti Kristu – VLASTNÍ JÁ! Tento netvor na vás denně volá, abyste mu sloužili. Pozvedá se proti vládě Ježíše Krista, vzdoruje každé chvíli v blízkosti Pána a protiví se každému projevu oddanosti a lásky k Pánu. ...

Sebezapření je porodní bolestí duchovní radosti. Žádná žena nevyhlíží porodní bolesti, ale ochotně je snáší kvůli radosti, kterou jí přinese novorozené dítě v náručí. Křesťané se podrobují bolesti sebezapření, svůj život zcela zasvěcují Boží slávě a posvěcení, protože chtějí přebý-

vat ve vznešeném společenství se svým Pánem.

(Walt Chantry – Stín kříže)

◆ *Toto krátké a lehké soužení působí přenesmírnou váhu věčné slávy. (2 K 4,17)*

– David Fielding –

NOVÁ DEFINICE HŘÍCHU

*Následující ukázka je třetí kapitolou z knihy **Marnotratný Bůh**, kterou vydalo nakladatelství Triton (www.tridistri.cz) – jedná se o velice svěží výklad známého podobenství „O marnotratném synovi“ od newyorského kazatele Tima Kellera.*

Dvě cesty, jak nalézt štěstí

Ježíš využívá podobenství o mladším a starším bratrovi k ilustraci dvou základních cest, po nichž se lidé pokoušejí jít za štěstím a naplněním: cesty mravního konformismu a cesty sebeobjevování. Každá z nich působí jako brýle se specificky zabarvenými skly, skrze něž pozorujeme život, nebo jako paradigma, na jehož základě obecně formujeme svoje porozumění čemukoli. Každá z nich představuje metodu nalezení osobní důležitosti a ceny, metodu pojmenování nešvarů světa a metodu, jak rozlišit správné od špatného.

Starší bratr v podobenství ztělesňuje cestu mravního konformismu. Farizeové Ježíšových dnů byli přesvědčeni, že jsou lidmi vyvolenými Bohem, že si mohou zachovat jeho požehnání a obdržet konečnou spásu skrze striktní dodržování pravidel Bible. Variací na toto paradigma najdeme nesčetné množství, ale všechny kladou vůli Boží a normy společenství před zájmy jedince o vlastní naplnění. Podle tohoto modelového názoru můžeme nalézt štěstí a napravit svět skrze dosažení mravní poctivosti. Tu a tam můžeme samozřejmě klopýt-nout, a pak budeme souzeni podle toho,

jak ponížený a silný zármutek projevíme. Z tohoto pohledu se musíme vždy osvědčit, dokonce i v našich omylech.

Mladší bratr v podobenství ztělesňuje cestu sebeobjevování. Někteří lidé ve starověkých patriarchálních kulturách si zvolili i tuto cestu, ale mnohem běžnější je dnes. Podle tohoto paradigmatu musí jedinci svobodně sledovat vlastní cíle a usilovat o seberealizaci bez ohledu na obecné zvyklosti a konvence. Z tohoto pohledu by svět byl mnohem lepším místem pro život, kdyby se tradice, předsudky, autoritářské hierarchie a ostatní překážky osobní svobody oslabily, či vůbec vymýtily.

Tyto dva způsoby života (a jejich nevyhnutelný názorový střet) živě líčí klasický film „Svědék“ (Witness, 1985). V tomto příběhu se mladá amenitská vdova Ráchel zamiluje do policisty Johna Booka, který se sektou nemá vůbec nic společného. Ráchelin nevlastní otec Eli ji přísně upozorňuje, že něco takového je zakázáno a že ji starší mohou potrestat. Vytýká jí, že se chová jako dítě. „Sama budu svým soudcem,“ opáčí Ráchel. „Ne,“ odsekne Eli divoce jako prorok, „oni budou soudit tvoje činy. A já též... pakliže mne přivedeš do hanby.“ Ráchel roztřeše-

12 ZÁPAS O DUŠI

ně odpoví: „Ty sám ses přivedl do hanby,“ ale říká to hrdě a odvrátí se od něho.

Zde vidíme zhuštěnou ilustraci obou cest. Osoba kráčející cestou mravního konformismu říká: „Neučiním to, co chci, ale to, co si ode mne žádá tradice a komunita.“ Osoba ubírající se cestou sebeobjevování prohlašuje: „Jedině já mohu rozhodnout, co je pro mne správné či špatné. Budu žít tak, jak budu chtít já, a tímto způsobem najdu svoje pravé já a štěstí.“

V naší západní společnosti zeje mezi oběma těmito přístupy tak hluboká propast, že si jedna strana jen stěží dokáže představit, že by mohla vést život druhé strany. Pokud kritizujete jednu stranu či si od ní zachovávejte odstup, automaticky se předpokládá, že se řídíte názorem druhé strany, protože zastánci obou těchto přístupů mají sklon dělit svět na dvě základní skupiny. Mravní konformisté říkají: „Nemorální lidé – lidé, kteří ‚si dělají věci po svém‘ – představují problém světa, ale mravní lidé jsou řešením problémů světa.“ Propagátoři sebeobjevování naopak tvrdí: „Bigotní lidé – lidé, kteří říkají: ‚My máme Pravdu‘ – tvoří problém tohoto světa, zatímco progresivní lidé jsou jeho řešením.“ Obě strany říkají: „Naše cesta je cestou, jak napravit svět, a pokud nejdete s námi, jste proti nám!“

Lze učinit závěr, že všichni lidé patří buď do jedné, či do druhé z těchto dvou kategorií? Ano i ne. Spousta lidí je vybavena temperamentem, který je predisponuje buď k životu založenému na mravním konformismu, nebo k životu založenému na sebeobjevování. Někteří lidé se vsak v různých obdobích svého života přiklánějí tu k jedné, tu ke druhé strategii. Mnozí vyzkoušeli paradigma

morálního konformismu, zjistili, že jim uškodilo, a po dramatickém obratu se uchýlili k životu založenému na sebeobjevování. Jiní postupovali přesně opačně.

Někteří lidé kombinují, aniž by procházeli změnami osobnosti, oba přístupy. Někteří tradicionalisticky působící starší bratři vedou tajný život mladšího bratra, který jim slouží jako jakýsi uvolňovací ventil. Při policejních zátahových akcích, jež se zaměřují na dopadení internetových sexuálních predátorů vyhledávajících mladistvé, pravidelně uvíznou v síti výrazně nábožensky založení lidé, včetně mnoha duchovních. A naopak, existuje spousta výrazně svobodomyšlných a nenábožensky založených lidí, kteří pohlížejí na religiózní konzervativce s takovou licoměrností a blahosklonností, jakou bychom čekali od nejhorších farizeů.

Přes všechny tyto variace ovšem zůstávají jen dva primární přístupy k životu. Poselství Ježíšova podobenství nám sděluje, že oba tyto přístupy jsou nepřiměřené. Podobenství naznačuje radikální alternativu.

Dva ztracení synové

V prvním dějství Ježíš na příkladu mladšího bratra názorně ukazuje typ hříchu, který rozpozná každý. Mladík poníží svoji rodinu a žije nevázaným, požitkářským, prostopášným životem. Je neovladatelný. Svému otci, který v příběhu zastupuje roli Boha, se odcizí. Každý, kdo žije tímto způsobem, odpadl od Boha. S tímto výkladem by všichni posluchači podobenství souhlasili.

Ve druhém dějství se však pozornost upíná na staršího bratra, jenž je svému otci úzkostlivě oddaný. Podle analogie je tudíž oddaný Božím přikázáním. Je dob-

ře ovladatelný a zcela disciplinovaný. Máme zde tedy dva syny, jednoho dle konvenčních měřítek „špatného“ a jednoho „dobrého“; otci se však odcizili oba. Otec musí oběma vyjít vstříc a pozvat je na hostinu své lásky. Nejde tedy jen o jednoho ztraceného syna – v podobenství jsou ztraceni oba.

Závěr druhého dějství však zní neuvěřitelně. Vypravěč, Ježíš, úmyslně zanechá staršího bratra ve stavu odcizení. Špatný syn se hostiny účastní, dobrý syn nikoliv. Milovník prostitutek je spasen, avšak muž mravních zásad zůstává ztracen. Téměř slyšíme, jak na konci příběhu farizeové lapají po dechu. Všechno, co se kdy naučili, je náhle dokonale zpochybněno.

Ježíš tím však nekončí. Jeho podání je daleko skandálnější. Proč se starší bratr hostiny nezúčastní? Starší bratr si odpovídá sám: „Protože jsem nikdy nepřekročil ani jediný z tvých příkazů.“ Starší bratr neztrácí otcovu lásku navzdory své dobrotě, ale kvůli ní. Bariéru mezi ním a otcem nevybudovaly synovy hříchy, ale jeho hrdość na splněné mravní zásady; nikoli jeho špatné činy, ale poctivost mu brání zúčastnit se otcovy hostiny.

Jak je to možné? Odpovědí je, že srdce obou bratrů a dvě životní cesty, jež reprezentují, si jsou mnohem podobnější, než by se na první pohled zdálo.

Co mladší syn nejvíce chtěl od života? Odmítl se účastnit tvorby rodinného bohatství pod otcovým dohledem. Chtěl rozhodovat sám za sebe a chtěl mít nad svým dílem bohatství neomezenou kontrolu. Jak toho dosáhl? Dosáhl toho odvážným skutkem, flagrantním odporem vůči normám společenství, deklarací naprosté nezávislosti.

Co chtěl nejvíce od života starší syn? Když se nad tím zamyslíme, uvědomíme si, že chtěl totéž co bratr. K otci byl stejně zahořklý jako mladší syn. I on chtěl spíše otcovo bohatství než otce samotného. Když mladší bratr odešel, zůstal starší bratr u otce a „nikdy nepřekročil ani jediný z jeho příkazů“. Byl to jeho způsob, jak ovládnout situaci. Jeho nevyřčený požadavek zněl: „Nikdy jsem nepřekročil ani jediný z tvých příkazů. Nyní mi musíš zařídit život tak, jak budu chtít já.“

Srdce obou bratrů jsou stejná. Oba synové se odmítají podřídit otcově autoritě a hledají cestičky, jak se z ní vymanit. Oba chtějí zaujmout postavení, na jehož základě by mohli otci radit, co má dělat. Jinými slovy, bouří se oba, ale jeden z nich metodou otevřeného zla, zatímco druhý metodou extrémní poslušnosti. Otcovu srdci se odcizují oba; oba se stávají ztracenými syny.

Uvědomujete si už, o čem nás chce Ježíš poučit? Ani jeden syn nemiloval otce pro něho samotného. Oba otce využívali pro svoje sebestředné cíle, pro něho samotného jej nemilovali, netěšili se z něho, nesloužili mu proto, aby mu udělali radost. To znamená, že proti Bohu se lze vzbouřit a odcizit se mu *bud'* porušením jeho pravidel, *nebo* jejich horlivým dodržováním.

Poselství je to vskutku šokující. Důsledná poslušnost Božímu zákonu může sloužit jako strategie vzpoury proti Bohu.

Hlubší porozumění hříchu

Tímto podobenstvím Ježíš nastiňuje mnohem hlubší pojetí „hříchu“, než jaké by znal kdokoli z nás, kdyby nám o něm Ježíš neřekl. Většina lidí se domnívá, že hříchu se člověk dopouští, jestliže selže při dodržování Božích pravidel chování.

14 ZÁPAS O DUŠI

S tím je sice třeba souhlasit, ale Ježíšova definice jde dál.

V románu „Moudrá krev“ říká Flannery O'Connorová o své románové postavě, Hazelu Motesovi, že „ve svém nitru choval hluboké, temné, slovy nevyjádřitelné přesvědčení, že cesta, jak se oprostít od Ježíše, je vyvarovat se hříchu.“ Spisovatelčin postřeh je pronikavý. Ježíše jako Spasitele se můžete vystříhat tím, že budete dodržovat všechny morální zákony. Pakliže tak učiníte, získáte „práva“, Bůh bude povinován vyslyšet vaše modlitby a po vaší smrti vám zajistí jízdenku do nebe. Nebudete potřebovat Spasitele, který vám odpustí skrze svoji neomezenou milost, neboť se stanete svým vlastním Spasitelem.

Tento postoj zjevně odpovídá stanovisku staršího bratra. Proč se na svého otce tak rozhněval? Nabyl dojmu, že má právo otci radit, jak by se mělo s rodinnými oděvy, prsteny a domácím zvířectvem nakládat. Totéž platí pro nábožensky založené lidi, kteří obvykle žijí velice mravně, ale jejich cílem je Boha ovlivnit, ovládnout ho, dotlačit do pozice, v níž by jim byl podle jejich názoru něčím povinován. Proto se ve skutečnosti i přes úzkostlivé dodržování etiky a zbožnosti proti Boží autoritě bouří. Pokud po vzoru staršího bratra věříte, že je vám Bůh povinován žehnat a pomáhat, protože jste vynaložili nesmírné úsilí, abyste splnili každé jeho přikázání a byli dobrými lidmi, Ježíš se může stát vaším pomocníkem, vaším vzorem, může se stát dokonce i vaší inspirací, ne však vaším Spasitelem. Vy se stáváte Spasitelem sami sobě.

Pod vnější slupkou nápadně rozdílného chování staršího a mladšího bratra

se skrývá táž motivace a týž cíl. Oba, i když každý jinak, otce využívají k získání toho, na co se jejich srdce skutečně upínají. Oba jsou přesvědčeni, že to, co je učiní šťastné a naplněné, je otcovo bohatství, nikoliv jeho láska.

Na konci příběhu dostává starší bratr příležitost otce doopravdy potěšit tím, že se zúčastní hostiny. Jeho dotčené odmítnutí ukazuje, že otcovo štěstí nikdy nebylo jeho cílem. Ve chvíli, kdy otec přijímá druhorozeného syna na úkor majetkového podílu syna prvorozeného zpět do rodiny, ukazuje se, že srdce staršího bratra je vyprahlé. Všemožně se snaží, aby otce ranil a vzdoroval mu.

Pokud se po vzoru staršího bratra snažíte ovládnout Boha svou poslušností, vaše morálka se vám stala pouhým prostředkem, jak Boha využít, aby vám poskytl ty věci, po nichž v životě opravdu toužíte. Klasickou ukázkou tohoto přístupu je dohoda, kterou uzavře mladý Salieri s Bohem ve hře Petera Shaffera „Amadeus“:

Tajně jsem odříkával nejpyšnější modlitbu, na jakou kdy chlapec mohl pomyslet: „Pane, učiň mě velkým skladatelem. Dovol mi oslavit tvoji velikost skrze hudbu – a tím oslavit i sebe sama. Ať se proslavím na celém světě, drahý Bože. Učiň mne nesmrtelným. Ať po mé smrti lidé navždy vyslovují moje jméno s láskou, z vděčnosti za to, co jsem složil! Přísahám, že ti na oplátku věnuji svoji neposkvrněnost, svoji píli, svoji nejhlubší pokoru, každou hodinu svého života. A svým bližním budu pomáhat, seč mi síly vystačí. Amen a amen!“

Začal žít v duchu této přísahy Bohu. Nedomáhl se ženy, horlivě se věnoval hudbě,

mnoho hudebníků učil zdarma a neúnavně pomáhal chudým. Kariéra skladatele se mu dařila, a tak věřil, že Bůh svůj díl dohody dodrží. Pak se objevil Mozart, jehož hudební nadání Salieriho schopnosti vysoce převyšovalo. Geniální hudební talent Mozart nepochybně získal od Boha. Amadeus, Mozartovo prostřední jméno, znamená „milován Bohem“, ale byl to nekultivovaný, nestrádmý, požitkářský „mladší bratr“. Talent, jímž Bůh obdařil Mozarta tak štědře a marnotratně, vyvolal v Salieriho srdci, srdci „staršího bratra“, krizi víry. Jeho slova se značně podobají slovům staršího syna z Ježíšova podobenství:

Bylo to nepochopitelné... Na jedné straně jsem tu byl já, který si odpíral veškeré přirozené choutky, aby si zasloužil Boží dar, na druhé straně Mozart, který si dopřával všech choutek bez omezení – dokonce i když byl zasnoubený – a bez jediného pokárání!

Nakonec Salieri řekl Bohu: „Odted' jsme nepřátelé, Ty a já,“ a od té chvíle začal pracovat na Mozartově zničení. Bohužel, v Shafferově hře Bůh mlčí – na rozdíl od otce v Ježíšově podobenství, který vychází staršímu synovi vstříc. Salieri se posléze utápí v hořkosti, nenávisti a zoufalství.

Nakonec se ukazuje, že Salieri svým horlivým úsilím být neposkvřený a laskavý sledoval výhradně vlastní zájmy. Bůh a chudí pro něho představovali jen užitečné nástroje. Namlouval si, že svůj čas a peníze obětoval zájmům chudých a Bohu, ale ve skutečnosti žádnou obět nepodstoupil. Činil tak ve vlastním zájmu, aby získal slávu, štěstí a sebeúctu. „Měl jsem v sobě zalíbení,“ prohlásil

Salieri, „...dokud nepřišel on, Mozart.“ V okamžiku, kdy si uvědomil, že služba Bohu a chudým mu nevynesla slávu, po níž tak hluboce toužil, jeho srdce se stalo srdcem vraha. Mravný a vážený Salieri ukázal, že je schopen většího zla, než jakého se dopouštěl nemravný a nekultivovaný Mozart. Mozart ve hře „Amadeus“ je nevěřící, ale ve stavu hlubšího odcizení Bohu končí zbožný Salieri – jako starší bratr v Ježíšově podobenství.

Tento stav mysli se může vyskytovat v méně nápadné formě, než v Salieriho případě ve hře Petera Shaffera. Znal jsem ženu, která mnoho let pracovala jako křesťanská kazatelka. Když ji ve středním věku postihlo chronické onemocnění, přemohlo ji zoufalství. Nakonec si uvědomila, že v hloubi srdce věřila, že po všem, co pro Boha udělala, jí je Bůh povinen zajistit lepší život. V důsledku tohoto předpokladu pro ni bylo nesmírně těžké zvednout se ode dna, ale nakonec se jí to podařilo. Klíčem k nápravě však bylo to, že ve svém nitru rozeznala stav mysli staršího bratra.

Starší bratři jsou poslušni Božích příkázání, aby něco získali. Nejsou jich poslušni proto, aby získali Boha samotného – aby se mu podobali, aby ho milovali, aby ho poznali a aby ho potěšili.

Nábožensky založení a mravní lidé se tedy mohou vystříhat Ježíše jako Spasitele a Pána stejnou měrou jako mladší bratři, kteří v Bohu nevěří a sami sobě určují, co je správné a co špatné.

V tom právě spočívá Ježíšova radikálně nová definice toho, co se v nás pokazilo. Téměř každý definuje hřích jako porušení některého bodu ze seznamu pravidel. Ježíš nám však ukazuje, že muž, který zdánlivě ze seznamu mravních pra-

16 ZÁPAS O DUŠI

videl neporušil nic, může být podobně duchovně ztracený jako osoba, která žije nemravným, prostopášným životem. Proč? To proto, že hřích nespočívá jen v porušení pravidel, ale také v tom, že si člověk sám přivlastní roli Boha jako Spasitele, Pána a Soudce – jako každý syn, který se snaží ze svého života vymazat autoritu otce.

Mladý Salieri by ostře protestoval, kdyby mu někdo řekl, že se dopouští právě tohoto přečinu. Cožpak tím, že byl neposkvrněný a laskavý, neplnil spíše Boží vůli než svojí vlastní? Cožpak nectil Boha a nepodřizoval se mu? Jenže snahou udělat z Boha svého dlužníka a skrze svoje dobré skutky ho ovládat – místo aby se spolehl na jeho ryzí milost – jednal jako svůj vlastní spasitel. Když s vražednými myšlenkami zatrpkl vůči Mozartovi, jistý, že se Bůh zachoval nespravedlivě, přidělil roli Boha Soudce sám sobě.

Existují dva způsoby, jak se stát svým vlastním Spasitelem a Pánem. První tkví v tom, že porušíte všechny mravní zákony a vydáte se svojí vlastní cestou, druhý v tom, že budete dodržovat všechny mravní zákony a budete velmi, velmi dobří.

Oba na scestí, oba milovaní

Ježíš nedělí svět na mravné „hodné“ a nemravné „zlé“. Ukazuje nám, že my všichni jsme zasvětili život projektu sebespásy a využíváme Boha a druhé lidi, abychom pro sebe získali moc a kontrolu. Činíme tak jen různými metodami. I když se oba synové dostali na scestí, otcí lhostejní nejsou; oba je zve zpátky k sobě na hostinu lásky.

To znamená, že Ježíšovo poselství, tj. „evangelium“, spočívá v naprosto odliš-

ném typu spirituality. Ježíšovo evangelium nelze chápat jako náboženství či nenáboženství, mravnost či nemravnost, moralismus či relativismus, konzervativismus či liberalismus. Nelze ho vnímat ani jako něco uprostřed spektra mezi jeho krajními póly – jde totiž o něco zcela odlišného.

Evangelium se od obou přístupů výrazně liší. Podle evangelia jsou na scestí všichni – a všichni jsou milováni. Všichni jsou také vyzýváni, aby si to uvědomili a změnili se. Starší bratři naopak dělí svět na dvě poloviny. „Dobří lidé (jako jsme my),“ vyhlásují, „jdou správnou cestou, zatímco špatní lidé, kteří představují reálný problém tohoto světa, jdou špatnou cestou.“ Mladší bratři, i když v Boha vůbec nevěří, činí totéž, když tvrdí: „Ne, správnou cestou jdou lidé nepředpojatí, svobodomyšlní a tolerantní, zatímco bigotní, omezení lidé, kteří představují reálný problém tohoto světa, jdou špatnou cestou.“

Ježíš však říká: „Neboť každý, kdo se povyšuje, bude ponížen; a kdo se poníží, bude povýšen.“ (Lk 18,14). Lidé, kteří se přiznávají, že nejsou nijak zvlášť dobří či nepředpojatí, jsou na dobré cestě k Bohu, protože základním předpokladem obdržení Boží milosti je to, že ji potřebujete. Lidé, kteří se domnívají, že jsou docela správní, Boží zájem nevzbuzují; krácejí po cestě, po níž se Bohu vzdalují. „Pán... pečuje o poníženého, ale od pyšného si zachovává odstup“ (Žalm 138,6, upraveno podle anglického New Living Translation).

Jednou byla v novinách nastolena otázka: „Co je se světem v nepořádku?“ a katolický myslitel Gilbert Keith Chesterton na ni údajně odpověděl stručným

dopisem: „Drazí pánové, jsem to já. K vašim službám, G. K. Chesterton.“ Je to postoj člověka, který pochopil smysl Ježíšova poselství.

Oba synové se ocitli na scestí a oba zůstávají milováni, jenže podobenství nekončí stejným vzkazem pro oba. Proč Ježíš postavil příběh tak, že jeden syn je spasen a jeho náležitý vztah s otcem obnoven, a pro druhého to neplatí? (Alespoň ne do chvíle, kdy příběh končí.) Ježíš se nejspíš pokouší říci, že i když jsou oba projekty sebespásy rovnocenně scestné, nejsou oba rovnocenně nebezpečné. Odhaluje jednu z ironií tohoto podobenství. Útěk mladšího bratra od otce byl katastrofálně zřejmý. Mladší syn opustil otce doslova, fyzicky i mravně. Starší syn sice zůstal doma, ale ve skutečnosti se otcí vzdálil a odcizil více než bratr, neboť byl

ke svému pravému stavu slepý. Kdyby mu někdo řekl, že se vzbouřil proti otcově autoritě a lásce, byl by se strašně urazil, ale byla by to naprostá pravda.

Vzhledem k tomu, že starší bratr je více slepý k tomu, oč zde běží, je farizejství staršího bratra duchovně zoufalejším stavem. „Jak si můžete něco takového dovolit říct?“ zní odpověď nábožensky založených lidí, když jim naznačíte, že na jejich vztahu k Bohu je něco v nepořádku. A dodají: „Kdykoliv jsou kostelní dveře otevřené, jsem uvnitř!“ Ježíš by jim na to v podstatě řekl: „To však není to, na čem záleží.“ Do té doby nikdo nic podobného neučil.

– Tim Keller –

Otištěno se svolením. Knihu naleznete také v distribuci Poutníkovy četby.

www.poutnikovacetba.cz

DUCHOVNÍ DOMOV A ŽIVOT VÍRY

*Mnoho křesťanů si pod pojmem **duchovní domov** představuje sbor křesťanů. A proto hledají a hledají sbor, ve kterém najdou přijetí, sbor, ve kterém bude co nejméně bludů s ohledem na to, čemu věří oni, sbor, ve kterém by mohli žít klidně a radostně, a pokud možno sloužit. A v neposlední řadě místo, kde najdou duchovní stravu.*

Jak nesmírně daleko je takové pátrání od vůle našeho Otce! V první řadě si potřebujeme uvědomit, že náš duchovní domov je v nebi (J 14,2–3; 2 K 5,1.6.8–9; Žd 13,14). Pokud nevyjdeme z tohoto základu, nikdy nenajdeme místo, kde máme žít svůj křesťanský život, protože promrháme čas hledáním.

Jistěže tím domem Božím je církev, jenže problémem mnoha křesťanů je, že hledají de facto domov zde na zemi. Sice mezi křesťany, ale tady.

Dovolte mi říci, že to hlavní, o co tady na zemi jde, je svítit. Proč vás zajímá, kam budete chodit, kde vás budou krmit,

kde budete chválit Boha? Potřebujete na to ty správné podmínky?

Potřeboval je Pavel a Silas, když chválili Boha v kládě ve vězení? Nehledíte příliš na sebe? Není to tak trochu o vás?

Nechci se nikoho dotknout, jen si myslím, že mnoho křesťanů hledá sbor PRO SEBE.

A ne proto, aby byli Bohu blíž, přestože právě to si myslí. Já si ale myslím opak – že je totiž třeba být v první řadě blízko Pánu a je na Něm, kam nás zavede a co se s námi děje. Vždyť patříme Jemu. Nejsme to my, kdo si má vybírat.

18 ZÁPAS O DUŠI

Víte, pokud nedokážete chválit Boha o samotě, vaše chvála ve sboru je fraškou. Pokud neposloucháte Jeho hlas v komůrce, nebudete ho slyšet ani v kázání člověka. Budou to pro vás jen informace, které naplní váš rozum, intelekt, ale ne srdce. Může být kázáno sebelepší slovo milosti, vám se do uší dostane jen litera. Zákon.

Mnozí opouštějí sbory, protože mají problém s učením daného sboru či denominace. To znamená svítit? Proč, pokud věříte něčemu jinému, nejste dost jasní a slaní a nevyznáváte nahlas, čemu věříte? Pokud je ta která denominace v bludech, a vy v pravdě, tak ať oni mají problém s vámi, ne vy s nimi!

Je zakázáno v nějaké denominaci napomínat vedoucí kvůli učení? Zakázal vám to Bůh, nebo lidé? Koho je třeba poslouchat víc? Pokud máte Ducha Božího, Ducha odvahy, Ducha Kristova, proč to neuděláte? Proč raději v tichosti odejdete?

To znamená svítit? Myslíte si, že ti, kteří tam zůstali sedět v lavicích, vědí, proč jste odešli? Posloužili jste jim světlem evangelia?

Ne, nemějte problém s nimi, ale buďte tak jasní a radikální v Boží pravdě, že oni budou mít problém s vámi a nestrpí vás u sebe! Teprve pak řekněte: dobře Pane, tady nepřijali, jedeme dál.

A buďte stejně otevření k napomenutí od kohokoli v tom, čemu věříte, aby i vás mohl Otec napravit, když bude třeba. To vám dá autoritu napomínat jiné. Tím ale neříkám, že musíte každé napomenutí přijmout. Čím radikálnější ve víře budete, tím více lidí vás bude chtít napravit na cestu falešné milosti, na níž si může každý věřit, čemu chce. Nebo tomu, co kážou

autority. Čím radikálnější ve vlastním vztahu s Pánem Ježíšem budete, tím více lidí budete iritovat, a to aniž byste chtěli.

Ale pokud nebudete mít v srdci ten pravý duchovní domov, ten v nebi, nadarmo budete hledat zde na zemi. Nic vám nebude dost dobré. Když však budete nosit ten pravý domov ve svých srdcích, půjde s vámi, kamkoli byste šli, a okolnosti nebudou důležité.

Jsem otřesený a smutný z toho, jak se křesťané nechali ukolébat v dětské víře. Dětská víra je úžasná věc, když člověk přichází k Bohu, když Mu odevzdává svůj život (Mt 18,3). Ale nikde v Písmu nevidím, že bychom měli zůstat dětmi ve víře, naopak Písmo nás mnohokrát napomíná, abychom dospěli (1 K 13,11). Kontext Pavlova vyjádření je právě život víry, a přichází hned po hymnu lásky.

Jak má tedy vypadat naše víra?

Víra je projev duchovního člověka. Tak, jako jsou tělesné skutky projevem člověka v těle, tak i skutky víry jsou projevem člověka, který kráčí a žije z víry a vírou v Ježíše Krista, svého Pána. Na počátku duchovního života má každý křesťan víru dětskou, jak Písmo říká – nezvládne hutnou stravu, pouze duchovní mléko.

Mladý křesťan se učí věřit tomu, že je Boží dítě. Učí se důvěřovat Bohu. Přichází k Bohu skrze kříž Ježíše Krista a učí se postupně stále více a pevněji zapouštět kořeny v této pravdě, že totiž skrze kříž Ježíše Krista, na který byly přibity jeho hříchy, se neodvratně stal znovuzrozeným z Ducha svatého, Božím dítětem ... a podle toho žije. Učí se základům víry.

Je normální, že se každý mladý křesťan modlí především za sebe, prosí o posvěcení, o Boží pomoc, o nasměrování v životě atd., atd.

Ale řekněte mi, je normální, aby například 10–15letý křesťan prosil stále hlavně za sebe? Co o tom říká Písmo? Přečtěte si Žd 5,12! Po takové době byste měli být všichni učiteli!

Nechci tím stanovit hranici 10–15 let, ten počet uvádím jen jako příklad. I u tělesného dospívání je určitý rozsah let, ve kterých člověk dospívá; a toto číslo se liší jak v tělesném, tak ještě více v duševním dospívání. Chci jen říct, že zůstat v dětské víře normální není!

Bylo by normální, kdyby se třicetiletý muž ptal rodičů, zda má jít pracovat? Nebo jakou práci si má najít? Kam má jet na dovolenou?

Ale takto žije obrovský počet dlouholetých křesťanů! Na všechno, na každou maličkost, se neustále ptají Otce. A proč? Protože nevěří, že půjde s nimi kamkoliv, kromě hříchu. Abraham to věděl, proto svobodně dal na výběr Lotovi, aby si vybral směr, kterým půjde. Protože věděl, že Bůh bude s ním, ať půjde na kteroukoli stranu.

Víte, v zahradě Edenu nebyl jeden strom, z něhož měl člověk jíst a tisíce, ze kterých to měl zakázáno. Bylo to přesně naopak. Jenže mnozí křesťané žijí tak, že dokážou celé dny, ba i týdny či měsíce, strávit v modlitbách a postu, aby jim Bůh ukázal, kam mají vykročit! Hledají ten jediný strom, ze kterého mohou jíst.

Ale ten už přece máte! Ten strom života je Ježíš Kristus a půjde s vámi všude, protože je ve vás. To je to tajemství (Ko 1,27)! Nehleďte tedy, co smíte, vždyť smíte všechno (1 K 3,21–32; 1 K 6,12). Doporučuji také Ř 14. Podle ní sud'ťe sami sebe, zda jste silní nebo slabí ve víře. Místo jídla nebo svěcení dnů si tam klidně doplňte „chození do toho kterého sboru“.

Do jakého sboru chodil Pán Ježíš? Do každého! Chodil do synagog, a tam s Ním měli problém. A chodil i mezi hříšníky. Kdo z vás by dokázal přijmout od Pána zjevení, že má chodit k lidem do hospod nebo na setkání New Age? Chcete svítit, nebo se nechat krmit? Jste dětmi, nebo chcete sloužit?

Dítě nemůže sloužit, nemá ani autoritu, poznání ani zkušenosti. Jenže to vy se rozhodujete, že budete stále dětmi! Dítě je na tom stejně jako sluha, otrok (Ga 4,1). A to i znovuzrozené dítě!

Mnozí křesťané vypadají jako 30–40letý člověk, který má na zádech aktovku a spěchá do školy, protože to dělal od malička a to je přece správné. A doma si hraje s kostkami a omalovánkami.

Kde jsou ti zralí křesťané, kteří by dnes měli vyhánět démony, přenášet hory a křísit mrtvé?

Řeknu vám kde. Sedí v lavicích a učí se. A mnozí z nich mají stále pero a papír a zapisují si učivo.

Jak se tedy projevuje dospělá víra? Velmi jednoduše (Ga 2,20). Dospělý (neříkám dokonalý) křesťan již nehledí na sebe. Přijal kříž nejen pro sebe, ale především ho vzal na sebe. Vždyť dospělost má mnoho společného s křížem. Právě nepřijetí kříže zabraňuje křesťanům růst do duchovní zralosti.

Všimli jste si, že Mojžíš a Pavel měli takový postoj, že – pokud by to bylo možné – byli ochotni vzdát se i věčného života, aby byli zachráněni jiní (Ex 32,32; Ř 9,3)? Tak vypadá duchovní zralost. 1 K 13 v reálu. Ne náhodou hned po tomto hymnu lásky Pavel píše o dospělosti ve víře.

Jenže zde je problém mnohých – chtějí žít. Nechtějí přijít o svůj život. O to, co si

20 ZÁPAS O DUŠI

naplánovali, o to, co je těší. A proto nadarmo hledají dokonalý sbor, dokonalé místo, dokonalou práci, dokonalé přátele a podobně, protože sami odmítají dokonalý kříž pro svůj život.

Uvědomte si, že v okamžiku, kdy vás Pán spasil, mohl vás hned vzít k sobě. Buďto nadpřirozeným vytržením, nebo prostě tak, že by vaše tělo padlo na zem a vaše duše by byla hned s Pánem. Ale neudělal to. Proč? Protože On chce svítit skrze vás. Nejsme tady proto, abychom si žili klidným a krásným životem, ale aby se na nás a skrze nás zjevila Jeho sláva a moc.

A to je také odpověď na jistotu spasení – myslíte si, že by Bůh někoho spasil, a pak jen tak přihlížel, jak ztratí spasení, když ve své vševědoucesti věděl, že ten člověk odpadne? Já v takového Boha nevěřím.

Já věřím v Boha, kterému patřím beze zbytku – a to také chci. A v čem jsem se Mu ještě nedokázal odevzdat, mě vychovává a láme, aby k tomu došlo. Nikdy se mě nevzdal a nevzdá. Způsob, jímž mě vede, je láska a svoboda.

Boží království je spravedlnost, pokoj a radost. Pokud budete jednat spravedlivě, hledat klid – a to především s Pánem, protože s lidmi se vám to ne vždy podaří

– a radovat se z toho, co vám každý den Otec dává (a tím nemyslím hlavně hmotné věci, ale především Jeho lásku a přítomnost), tak Mu klidně důvěřujte, že kamkoliv půjdete, půjde s vámi.

Protože jde o Něj, ne o vás

Už léta se modlím tak, že poslouchám hnutí svého srdce a kam se cítím být volán, (i když je to bláznivé), tam vykročím a modlím se: Pane, pokud tam nemám jít, zastav mě, nebo mě přesměruj jinam. Takovým způsobem chodil i Pavel na svých cestách. Šel prostě vpřed. A když Pán chtěl, přesměroval ho (Sk 16,6–10).

Prosím vás tedy a napomínám: nehledejte, kde mohou posloužit vám, ale kde můžete posloužit vy. Buďte svobodní jít kamkoliv kromě hříchu. Buďte svobodní od organizovaných denominací – klidně můžete sloužit v malé skupince. Nebo dokonce doma. Často lidé navštěvují sbor proto, aby utekli před lidmi, které mají kolem sebe. Jistěže potřebujeme společenství, ale především společenství s Pánem.

Pokud nemáme to, společenství lidí je jenom povrchní náhražkou a Bůh je žárlivý. Nebud'te překvapeni, když s tím něco udělá.

– selah – www.krestan.sk

VYTRVALOST A BEZPEČÍ, NEBO NEJISTOTA?

Jak je to s jistotou spasení? Je to skutečně biblické učení nebo jen výmysl některých křesťanů, kteří tím chtějí ospravedlnit svou touhu po hříchu?

✉ *Jednou z věcí, která mocně rozděluje křesťanské tábory, je nauka o ztrátě věčného života po obrácení v případech odpadnutí či zapření Ježíše Krista, nebo i odklon od zdravého učení jak je psáno v 2 Pt 2,1-4. Tam je jasně psáno o lživých učitelích, kteří zavedou zhoubné nauky a budou popírat Panovníka, který je vykoupil! Obrácení*

křesťané jsou přeci vykoupeni, tedy zachráněni, pokud ale vytrvají a nezradí!!! Jak je o tom 7x psáno ve Zjevení! Myslím, že všechna zaslíbení jsou spojena s podmínkou! Proto by mne zajímalo, co je pravda? Je to smutné, že tyto dva názory, či teologické spory jsou příčinou rozporů a nejednoty mezi obrácenými křesťany! ...

Tolik z dopisu čtenáře Milana E. V poslední době jsme dostali několik podobných dopisů a víme, že tato otázka patří mezi ty, které jsou mezi křesťany stále žhavé. Je opravdu smutné vidět, jak tato otázka rozděluje křesťany, kteří vzývají Pána z čistého srdce (2 Tm 2,22). Nejde o téma zanedbatelné nebo okrajové. Jak otázky ohledně toho, zda křesťan může ztratit své spasení, či nikoliv, tak odpovědi, které z podobných otázek vyplývají, jsou důležitým ukazatelem v našem vztahu s Bohem. Jinými slovy se totiž ptáme, zda jsme skutečně spaseni, či nikoliv.

Ačkoliv jsme se tímto tématem již několikrát v ZODu zabývali, chceme se k tomuto tématu znovu vrátit. Jestli chcete v tomto tématu jít více do hloubky, podívejte se, prosím, také na následující články: ZOD 65: *Zachování svatých* (P. Steiger), *Vytrvalost svatých* (J. Piper), ZOD 74: *Boží a lidská účast na spasení* (J. Reisinger), ZOD 76: *Spasenie – Boh alebo člověk* (J. Bianchi), *Jak dlouho je navěky* (J. Reisinger), ZOD 94: *Vyšli z nás, ale nebyli z nás* (R. Hynek – zde je také odpověď na námitku z 2 Pt 2,1–4), ZOD 105: *Když už nelze činit pokání* (S. Cole).

Povaha spasení

Máme-li rozumět učení o vytrvalosti svatých (resp. o věrnosti Boží a jistotě spasení věřících), musíme porozumět podstatě spasení, protože právě ta nám z velké části umožňuje pochopit neochvějnou jistotu, kterou spasení věřícím dává. Ačkoliv nerad používám pojem „jistota spasení“, jedná se o slova, která pocházejí z Písma a proto se nemusíme obávat jejich používání. Podívejme se na základní články křesťanského učení o spasení:

1. Spasení není založené na lidských skutcích, není na nich vůbec nijak závis-

lé, nevychází ze skutků, ale skutky vycházejí ze spasení, jsou přirozeným důsledkem nového života, který Bůh vložil do našeho srdce.

◆ *On nás zachránil ne pro spravedlivé skutky, které my jsme konali, nýbrž ze svého slitování; (Tt 3,5)*

◆ *Kdo se nevykazuje skutky, ale věří v toho, který dává spravedlnost bezbožnému, tomu se jeho víra počítá za spravedlnost. (Ř 4,5)*

2. Spasení, tedy věčný život, je Božím darem:

◆ *Mzdou hříchu je smrt, ale darem Boží milosti je život věčný v Kristu Ježíši, našem Pánu. (Ř 6,23)*

3. A toto spasení je přijímáno vírou:

◆ *Milostí tedy jste spaseni skrze víru. Spasení není z vás, je to Boží dar; není z vašich skutků, takže se nikdo nemůže chlubit. (Ef 2,8–9)*

4. Nakonec – spasení, nový život, který je Božím darem a který byl přijat skrze víru, vede k víře, k životu ve víře, k posvěcenému životu, k životu ve svatosti, a také k dobrým skutkům:

◆ *Evangelium je moc Boží ke spasení pro každého, ... Vždyť se v něm zjevuje Boží spravedlnost, která je přijímána vírou a vede k víře; stojí přece psáno: ‚Spravedlivý z víry bude živ.‘ (Ř 1,16–17)*

◆ *Vždyť Bůh nás nepovolal k nečistotě, nýbrž k posvěcení. (1 Te 4,7)*

◆ *Rozhodující je víra, která se uplatňuje láskou. (Ga 5,6)*

Takto můžeme v několika větách shrnout podstatu spasení. Učení o spasení je naprosto zásadní věcí a těmto základním tezím musí v jejich nejjednodušší podobě rozumět každý znovuzrozený křesťan.

Vidíme, že zdrojem spasení je samotný Bůh – jenom On a nikdo jiný. Bůh je

22 ZÁPAS O DUŠI

původcem spasení, průvodcem na cestě spasení a také dokonavatelem našeho spasení (Žd 12,2). Spasení je cele a dokonale Božím dílem.

◆ *U Hospodina je spása. (Jon 2,10)*

Moc (účinek) spasení

Spasení je dar. Ale nejedná se o jen tak ledajaký dar, není to předmět, který bychom mohli odložit a zapomenout, že jsme ho kdy dostali, není to drobnost, která by se nám mohla někam zakutálet, takže bychom ji museli znovu pracně hledat. Není to bezcenná cetka, kterou bychom s odporem odmítli. Spasení je mnohem víc, než si kdokoliv z nás dokáže představit. Spasení je dar takové povahy, že nechá člověka navždy „poznamenaného“ (v tom nejlepším slova smyslu). Tímto darem Bůh dává člověku nové srdce a novou přirozenost. Boží slovo říká, že je tady nové stvoření (2 K 5,17). Z nového srdce vycházejí nové věci, které Písmo nazývá ovocem Ducha svatého (znovu je zdůrazněno, kdo je původcem těchto věcí – Bůh Duch svatý).

◆ *Ovoce Božího Ducha však je láska, radost, pokoj, trpělivost, laskavost, dobrota, věrnost, tichost a sebeovládání. (Ga 5,22–23)*

Tam, kde není toto ovoce, tam nemůže být ani řeči o novém stvoření, novém životě, o nové přirozenosti a tedy ani o spasení (takto je třeba rozumět také podobenství o rozsévači, které rádi používají zastánci „nejistoty spasení“). Pokud se takto podíváme do 2 Pt 2,1–4:

◆ *V Božím lidu bývali ovšem i lživí proroci; tak i mezi vámi budou **lživí učitelé**, kteří budou záłudně zavádět **zhoubné nauky** a budou **popírat** Panovníka, který je vykoupil. Tím na sebe uvedou náhlou **zhoubu**. A mnozí budou násle-*

*dovat jejich **nezřízenost** a cesta pravdy bude kvůli nim v opovržení. Ve své **hrabivosti** budou vám předkládat **své výmysly**, aby z vás **těžili**. **Soud** nad nimi je už připraven a jejich **zhoubu** je blízká. Vždyť Bůh neušetřil ani anděly, kteří zhřešili, ale svrhl je do temné propasti podsvětí a dal je strážit, aby byli postaveni před soud. (2 Pt 2,1–4)*

Chtěl bych se tímto textem více zabývat v samostatném článku v některém z následujících čísel, proto se v tuto chvíli omezím na jedinou poznámku, která je zároveň určitou výzvou: V biblickém textu jsem zvýraznil některá slova – pokud v Písmu najdeme nějaký další text nebo texty, které stejnými slovy popisují znovuzrozené, vykoupené, Kristovou obětí ospravedlněné a Jeho krví posvěcené Boží děti, potom se zdá, že skuteční křesťané, jejichž jména jsou od stvoření světa zapsaná v knize života a které nic nemůže vytrhnout z Boží ruky, mohou přijít o své věčné spasení a mohou být odsouzeni jako bezbožníci.

Pokud ale Písmo těmito slovy popisuje pouze lidi bezbožné, neznovuzrozené, třeba i falešné bratry, kteří se vloudili mezi křesťany (Ga 2,4) a jsou plevelem v pšeničném poli (Mt 13,25), potom je jasné, že také tento text nemluví o křesťanech a nemůže tedy být „biblickým“ základem učení o nejistotě spasení či o jeho ztrátě.

Závěr

Spasení je závislé na Bohu, je přijímáno vírou, která je také Božím darem (Ef 2,8–10; Ř 12,3; Fp 2,9; 2 Pt 1,3; 1 K 4,7; atd.) a vede k novému životu, který je znovu cele závislý na Bohu – ať již v otázce víry, nebo v otázce ovoce či posvěcení.

Když je tady spasení cele závislé na Bohu, jak by ho někdo mohl ztratit? Když

spasení není závislé na skutcích, které konáme, jaké skutky nás mohou o spasení připravit?

Položme si tyto otázky také z „opačné“ strany: jestliže mohu ztratit spasení (podobně jako hodinky, nebo peněženku), je opravdu spasení závislé cele na Bohu? Neukazuje to naopak na to, že takové spasení je závislé na mně? Na mé vlastní vytrvalosti, bdělosti, síle, moudrosti, šikovnosti, ... Říkáme potom sice, že spasení je závislé na Bohu, že jsme spaseni z milosti, ale ve skutečnosti záleží především na mně, nikoliv tedy na Bohu. V takovém případě je člověk sám tím klíčovým prvkem v celé věci.

Podobně pokud je nějaký skutek, který nás může oddělit od spasení, potom tím jazýčkem na vahách není Kristova prolitá krev, která rozhoduje o spasení či nespasení, ale skutek. V takovém případě už těžko můžeme mluvit o spasení z milosti, ale zcela zjevně nám tu krystalizuje spasení ze skutků, tedy falešné evangelium, které nemá žádnou moc kohokoliv zachránit.

◆ *Dědictví nehynoucí, neposkvrněné a nevadnoucí je připraveno pro vás v nebesích a **Boží moc vás** skrze víru **střeží ke spasení**, které bude odhaleno v posledním čase. (1 Pt 1,4–5)*

– jk –

DŮVĚRA V BOŽÍ SLOVO

Naše jistota je v tom, že Bible je Boží slovo.

◆ *Všeliké zajisté Písmo od Boha jest vdechnuté, a užitečné k učení, k trestání, k napravování, k správě, kteráž náleží k spravedlnosti. (2 Tm 3,16)*

Je tak mocné, že tímto Slovem je udržován celý vesmír:

◆ *Kterýžto jsa blesk slávy, a obraz osoby jeho, a zdržuje všecko slovem mocnosti své, očištění hříchů našich skrze sebe samého učiniv, posadil se na pravici velebnosti na výsostech. (Žd 1,3)*

Další jistotou je, že – **Boží slovo je pravda (J 17,17: slovo tvé pravda jest.)**

A tak můžeme směle toto pravdivé Boží slovo otevřít a s radostným očekáváním přijímat to, co pro nás Pán připravil.

Začneme vlastně téměř na samém počátku, u Adama a jeho selhání v zahradě Eden (Gn 3,1–19). Co se tam vlastně stalo? Člověk byl naplněn zlem (hříchem,) a satan se následně vši svou mocí snažil lidi skrze hřích odvést od Boha, aby se neuskutečnilo to, co Bůh řekl o jeho potřeném, rozdrčeném hlavě. Satan byl, je a už na věky bude Božím a lidským nepřitelem.

- Svedení Evy a Adama.
- Boží zlořečenství satana a skrze Adama i země.
- Semeno ženy potře – rozdrť satanovi hlavu.
- Satan se bude živit prachem, kterým je vlastně člověk (**Žd 2,14: aby skrze smrt zahladil toho, kterýž má vladařství smrti, to jest d'ábla**).
- Všichni lidé se rodí k podobenství a obrazu Adama – zlo se rozmáhá na zemi (**Gn 5,3: Byl pak Adam ve stu a třicíti letech, když zplodil syna k podobenství svému a k obrazu svému, a nazval jméno jeho Set.**).

V Genesis 6 pak čteme o Noemovi, který jediný našel milost před Bohem. Vidíme, že zachování lidstva v osmi lidech je vlastně veliká Boží milost.

A tak je díky Boží milosti zachráněno pouze osm lidí a mnoho druhů zvířat.

24 ZÁPAS O DUŠI

Celým Božím slovem se nese nit Božího milosrdenství přes Abrahama, Izáka, Jákoba, Mojžíše, Jozue, doby soudců, Davida, Šalamouna až do Betléma.

A tady v Betlémě se začíná uskutečňovat Boží dílo, které Hospodin přislíbil Adamovi a Evě ještě v zahradě Eden hned poté, co Adam zhřešil. Narodil se Spasitel, a jak zpíváme o vánocích i „všeho světa Vykupitel“, Pán Ježíš Kristus. (Lk 2,11: Nebo narodil se vám dnes Spasitel, jenž jest Kristus Pán, v městě Davidově.)

Avšak Pán Ježíš nezůstal dítětem, stal se mužem a ve třiceti letech, kdy vlastně podle tehdejších židovských zvyklostí mohl začít s veřejným vystupováním, začíná Jeho činnost osamocněním a pobytem na poušti v postu a určitě i v modlitbě, protože Pán Ježíš žil modlitbou.

Když je pak vysílen, hladový a vyčerpaný, přichází Pokušitel. Mnozí z nás to známe ze svého života, i když ne tak, jak to pravděpodobně prožíval Pán Ježíš. Když jsme vysíleni, unaveni, nic se nám nedaří, tak častokrát podléháme myšlenkám, které nám berou radost z obecnství s Pánem a odvádějí nás od Něho a naplňují nás hořkostí, že zrovna my jsme na tom tak nedobře, když druzí jsou na tom daleko lépe. Chci se zastavit u toho, když byl Pán Ježíš pokoušen na poušti od satana.

◆ *Tehdy Ježíš veden jest na poušť od Duchy, aby pokoušen byl od d'ábla. A postil se čtyřiceti dnů a čtyřiceti nocí, potom zlačněl. A přistoupiv k němu pokušitel, řekl: Jsi-li Syn Boží, rciž, at' kamení toto chlebové jsou. On pak odpovídaje, řekl: **Psáno jest:** Ne samým chlebem živ bude člověk, ale každým slovem vycházejícím skrze ústa Boží. Tedy pojal jej d'ábel do sva-*

*tého města a postavil ho na vrchu chrámu. A řekl mu: Jsi-li Syn Boží, spustiž se dolů; **nebo psáno jest,** že andělům svým přikázal o tobě, a na ruce uchopí tebe, abys někde o kámen nohy své neurazil. I řekl mu Ježíš: **Zase psáno jest:** Nebudeš pokoušeti Pána Boha svého. Opět pojal ho d'ábel na horu vysokou velmi, a ukázal mu všechna království světa i slávu jejich, a řekl jemu: **Toto všechno tobě dám, jestliže padna, budeš mi se klaněti. Tedy dí mu Ježíš: Odejdi, satane; neboť jest psáno: Pánu Bohu svému klaněti se budeš a jemu samému sloužiti budeš. Tedy opustil ho d'ábel, a aj, andělé přistoupili a sloužili jemu. (Mt 4,1–11)***

Při prvním pokušení chce satan, který velmi dobře věděl, koho má před sebou, aby se Pán vzdal svého lidského postavení a jako Bůh učinil přeměnu kamení v chléb. Byl to vlastně útok na Ježíšovo lidství. Kdyby se Pán tohoto lidství vzdal a jednal by z pozice Boha, nemohl by satana ohrozit, protože satana mohl přemoci pouze člověk v plnosti člověčenství.

Kristovou odpovědí a obranou se stalo Písmo. Žádné dohady a vysvětlování tak, jako to na počátku udělala Eva v Edenu, ale pouze Boží slovo.

Při druhém satanově pokušení se i satan dovolává Písma, avšak Pán Ježíš věděl, že člověk nemá Boha pokoušet a tak se opět staví za autoritu Písma a odráží útok satana právě Písmem.

A tak na **potřetí přichází pokušení** pro Pána Ježíše – člověka. Pohled', co všechno mám a to ti dám jenom za to, když se mi pokloníš.

Jak nám, lidem dneška je to známé. Ze všech stran máme mnoho nabídek těch světských věcí, které nás odvádějí

od Krista a vedou nás do náruče hříchu. Jen malinko, jen trochu, přece to nic není, vždyť to v podstatě je dobré. A tak si z rukou satana bereme plnými hrstmi třeba televizní filmy v sobotu večer tak, aby se nám na bohoslužbě místo modliteb v hlavě honily scény z nedávno shlédnutého filmu, a všechny ostatní nabídky satana, abychom neměli myšlenky ani čas na Krista.

Ale Pán Ježíš i na potřetí prohlédne satanovu lest a opět mocí Písma odpovídá. Ví totiž, že v něm by se satanovi poklonilo celé stvoření, protože i když byl v postavení člověka, nepřestal být nikdy Bohem.

Celý tento příběh z pouště má pro nás velký význam, protože **mluví o jistotě a pevnosti Božího slova.**

Dvakrát se satan pokoušel, aby se Pán Ježíš vzdal svého postavení člověka a vrátil se do postavení Boha, protože kdyby se Pán vzdal svého lidství, nemohl by satana ohrozit. Jeho mohl ohrozit pouze člověk, zrozený z ženy, plný člověčenství. Potřetí chtěl za poklonu dát vše, co měl. Všechna království světa. Neuspěl a nikdy nemohl uspět. **Pán zvítězil.**

◆ *I odpověděl Ježíš a řekl jim: Amen, amen pravím vám: Nemůže Syn sám od sebe nic činiti, jediné což vidí, an Otec činí. Nebo cožkoli on činí, tot' i Syn též podobně činí. (J 5,19)*

Pán Ježíš na zemi byl vždy plně Bůh i plně člověk. Ačkoli je Bůh, nikdy, když žil na zemi nečerpal ze své Boží podstaty, aby něco učinil, ale žil pouze ze svého vztahu k Otci.

Tak, jak bychom ve svém životě měli žít i my a čerpat vše z našeho Pána Ježíše Krista.

Tento oddíl Písma by měl být pro nás křesťany zároveň mementem, když se obracíme jinam, než ke skutečné pravdě, kterým je Boží slovo.

Satan před Kristem na poušti nepochybnil ani jedinou větou z Písma.

Kdyby v Písmu, které satan znal a o jehož autoritu se Pán Ježíš opíral, byla jen jedna, třeba malá, nepostřehnutelná nepravda či polopravda, satan by toho okamžitě využil a Pán by nikdy nemohl zvítězit.

A proto se chci dotknout těch, kteří se snaží první tři kapitoly Genesis z Božího slova vytěsnit a dokonce tvrdí, že báje, nazývané vědou o evoluci jsou pravdou. Největší Boží nepřítel – satan ani v Edenu nevykládal Evě o tom, že vlastně vnikla z opice a že smrt na zemi je už dávno a tak se nemusí bát, protože jednou stejně zemře.

Satan by byl tím prvním, kdo by Pánu Ježíši vmetl do tváře, že Jeho Boží slovo se (byť jen třeba v maličkostech) nezákládá na pravdě a tak nemá právo ho nazývat otcem lži. Toto se však nikdy nestalo, **ani se stát nemohlo.**

Proč se tedy křesťanští evolucionisté staví proti Boží pravdě a to, čeho se nemohl dopustit satan, činí oni tím, že zpochybňují Písmo? Mnozí křesťané se mnohdy snaží ve výkladu Písma doplnit Boží moudrost o tak zvané výdobytky vědy a navíc si možná i myslí, že tím Bohu i lidem pomáhají.

Bratři a sestry, Boží slovo je pravdivé a neměnné, a i kdyby ho zpochybňovali ti nejproslulejší teologové a vědci, nedejme se zmást a pevně, **tak jako Pán stůjme v jistotě pravdy Božího slova.**

Přeji sobě i vám všem, aby Pán Ježíš Kristus, který je nejen Slovem, ale i Prav-

26 ZÁPAS O DUŠI

dou žil ve vašich srdcích a dával vám radost a pokoj ve všech dnech vašich životů.

– Jaromír Bubeníček –

◆ *Kniha tohoto zákona at' se nevzdálí od tvých úst. Rozjímej nad ním ve dne v noci, abys mohl bedlivě plnit vše, co je v něm zapsáno. (Joz 1,8)*

ODMĚNY A TRESTY

◆ *Kdo k němu přistupuje, musí věřit, že Bůh jest a že se odměňuje těm, kdo ho hledají. (Žd 11,6)*

Když jsem byl ještě malý kluk, měl jsem na kluka jeden poměrně neobvyklý koníček: rád jsem pekl buchty. Bavilo mne to, a tak jsem se občas v sobotu sebral, vzal jsem kuchařku, našel jsem si co nejexotičtější recept a snažil jsem se něco ukuchtit. Docela mi to šlo a maminka byla spokojená, že nemusí na neděli péct sama.

Jenže po čase se v hlavě rodičů vylíhl jeden takový celkem logický nápad: že když už teda pečú, tak co takhle dát mi to jako povinnost, abych to za maminku vzal tak nějak napořád, ne jen když se mi bude zrovna chtít.

Opatření mělo ale dva důsledky, jeden chtěný a druhý pravděpodobně nechtěný: ano, pekl jsem buchty každý týden, ale celá věc se mi jaksi znechutila, už jsem nehledal nové recepty a nijak moc jsem se nesnažil, zkrátka jsem to většinou odbyl tou nejjednodušší buchtoú, jakou jsem našel.

Proč? Co se na celé věci změnilo? Jedna nesmírně podstatná věc: Dokud to bylo dobrovolné, náležela mi za to odměna, ano většinou jen pochvala a vědomí, že je někdo rád, ale i přesto odměna. Jakmile to byla povinnost, žádná odměna už nebyla na pořadu dne, ale pokud jsem nesplnil svou povinnost, následoval trest. A to se na motivaci člověka dost podepíše.

Podívali bychom se tedy skrze brýle odměny a trestu na nejčastěji zmiňované

křesťanské činnosti – evangelizaci, modlitbu, čtení Bible a službu.

1. Evangelizace

◆ *Nemohu se chlubit tím, že kážu evangelium; nemohu jinak, běda mně, kdybych nekázal. Kdybych to činil ze své vůle, mám nárok na odměnu; jestliže jsem byl povolán, plním svěřený úkol. Zač tedy mohu čekat odměnu? Za to, že přináším evangelium zadarmo, že jsem se vzdal práva, které mám jako kazatel evangelia. (1 K 9,16–18)*

◆ *Kdo se stydí za mne a za má slova, za toho se bude stydět Syn člověka, až přijde v slávě své i Otcově a svatých andělů. (Lk 9,26)*

„Správný křesťan musí nést evangelium.“ Kolikrát jste už tohle slyšeli? Anebo tohle: „Známkou zdravé církve je to, že se věnuje misii.“

Víte, až na to, že bych to možná vyjádřil trochu jinak, s tím souhlasím. Ale nemyslím si, že je to všechno. Ne každá „misie“ se Bohu líbí, vždyť farizeům, lidem nesmírně nadšeným pro misii, nakonec řekl:

◆ *Běda vám, zákoníci a farizeové, pokrytci! Obcházíte moře i zemi, abyste získali jednoho novověrce; a když ho získáte, učiníte z něho syna pekla, dvakrát horšího, než jste sami. (Mt 23,15)*

Ano, byli horliví! Ano, obcházeli moře i zemi a snažili se získat aspoň jednoho! Dnes jim nejspíš nesaháme ani po paty.

Přesto si ale nezískali Boží zalíbení – a to by nám mělo být varováním.

I dnes si všímám podobného ducha – „musíme kázat evangelium, to se Bohu líbí, pak v nás bude mít zalíbení, je to přece známka zdravé církve,“ s tichým dodatkem: „pak už nemusíme tolik dbát na to ostatní“. Občas je to vidět v kázání – v poměru „věnování se“ jednotlivým tématům z Písma.

Jenže přesně to vytyká Ježíš farizeům na jiných místech: že si chtěli Boha naklonit tak, že budou nadměrně horliví v jedné oblasti a za to si přece zaslouží úlevy v jiných; cedí komára, ale ten velbloud, ten už se nějak skousl. I my se tedy mýlíme, jestliže se domníváme, že když budeme evangelizovat horlivě jako... jako farizeové a „jen trošku“ zanedbávat to ostatní, že se Mu tím zalíbíme. Velmi se mýlíme.

Ale i když se nás to výše uvedené netýká, stejně je tu otázka odměn a trestů. „Jak moc“ musím evangelizovat, aby s tím teda byl Bůh spokojen?

A odpověď, kterou dává Písmo, je překvapivá, překvapivá v tom, jak málo po nás Bůh ve skutečnosti žádá, jak málo po nás chce a vyžaduje. Myslím, že největší překvapení to asi bude pro mnohé lidi z našich „letničních“ církví, kde si téměř každý týden „vychutnáváme“ masáž, jak že je důležité svědčit nevěřícím.

Co nám tedy říkají výše uvedené verše?

Tak zaprvé, že je tu něco, co Bůh v této oblasti skutečně žádá: Nestyd' se za mne a za má slova. K těmto slovům je přiřazen trest: Jestliže to uděláš, i já se budu stydět za tebe.

V mém životě byl jeden okamžik, kdy jsem si musel uvědomit, že zde jsem vinen. Chodil jsem několik let do skautu

a hodně jsem si odtamtud odnesl. A nemám potíže s hrdostí říct: „Jsem skaut,“ a to i když vím, že se to v dané společnosti nesetká s žádnou nadšenou odezvou.

A i když jsem za svá skautská léta nesmírně vděčný, Ježíš Kristus pro mne udělal mnohem víc, dal mi daleko víc, a to neříkám jen proto, „že by se to mělo“, ale protože mne skutečně „jeho dobrotivost zvelebila“. Ale i přesto jsem měl z různých důvodů někdy potíže říct: „Jsem křesťan“ se stejnou hrdostí jako: „Jsem skaut.“

Nesmíme se stydět ani za Jeho slova, ano, i za ta, která jsou mezi lidmi tak nepopulární, kvůli kterým nás leckdo nebude mít rád. I za to následuje oprávněný trest.

Jenže to už je všechno. Ty druhé verše, kde Pavel hovoří o své službě nesení evangelia, mluví o odměně.

Pavel sice říká „běda mně, kdybych nekázal,“ ale dodává, že je to proto, že má svěřený úřad – čili asi tak, jako kdyby si ustanovený kazatel sboru ráno v neděli řekl: „Ále, dneska se mi tam nějak nechce.“ Pak „běda mu, kdyby nekázal“ – má svěřený úřad, nějakou povinnost, a pokud ji neplní, následuje trest.

Co ale Pavel říká o nás ostatních?

Říká: „Kdybych to činil ze své vůle, mám nárok na odměnu,“ čili žádný trest, když „nesu evangelium málo,“ ale odměna, pokud tak vůbec činím.

Rozumíte mi? Dokud jsem neměl pečení buchety jako povinnost, pak i žádná buchta bylo dost. A každá dobrovolně upečená byla něco, za co byla odměna.

Ano, je zde „dolní hranice“, ta je dána slovy o „stydění se“, zkrátka nemohu „odmítnout vydat svědectví“, protože se za Krista stydím, to je hřích, ale to je také vše.

28 ZÁPAS O DUŠI

Je to jen logické, protože popravdě, kdyby nás Bůh nutil vydávat svědectví o tom, jak že je na nás hodný, jakou by pak to svědectví mělo cenu?

Chtěl bych tě tedy povzbudit, bratře, sestro, je to vzácná věc, když se s někým budeš sdílet o té dobré zprávě, která uchvátila tvůj život, tak vzácná, že Bůh pro všechny, kdo tak činí, přichystal v nebesích odměnu. Pokud tak činit nebudeš, o odměnu samozřejmě přijdeš, to je logické, ale dokud se nebudeš za Něj a za Jeho slova stydět, nemáš se proč bát nějakého klacku, který by přistál na tvých zádech, protože „málo neseš evangelium“.

2. Modlitba

- ◆ *Když se modlíš, vejdi do svého pokojíku, zavři za sebou dveře a modli se k svému Otci, který zůstává skryt; a tvůj Otec, který vidí, co je skryto, ti odplatí. (Mt 6,6)*
- ◆ *...a nic nemáte, protože neprosíte. (Jk 4,2)*

Když George Wood komentoval ve své knížce Úspěšný život modlitbu Páně, položil svým čtenářům takovou řečnickou otázku: „Když se zmíní téma modlitby, míváte pocity viny? Pocity viny, že se nemodlíte ‘dost’?“

Když se ale podíváme na modlitbu právě optikou odměny a trestu, celý obrázek se nám trochu změní.

Ano, Bible nám poměrně jasně ukazuje, jak se modlit nemáme. Respektive, co všechno není modlitba. Víte, určitě můžeme druhé nějak přinutit a přimět, aby opakovali „ta správná slova,“ ale nikoho a nikdy nemůžeme přinutit modlit se. Modlitba, ze své podstaty, je buď dobrovolná, nebo neexistuje vůbec. Buď vy sami chcete Bohu něco říct, vy sami Ho chcete o něco poprosit, nebo to, co

vychází z vašich úst, ve skutečnosti vůbec není modlitba.

A i proto by bylo bláhové ukládat lidem nějaké tresty za to, že se nemodlí „dost“.

Ve skutečnosti tu jeden, a v naší situaci poměrně tvrdý „trest“ je – pokud neprosíme, pak nic nemáme. To je ale logické, chápeme, že když neskousneme svou pýchu a druhého nepoprosíme, nemůžeme se pak divit, že nic nedostaneme.

Ano, pokud se nemodlíme, nedostaneme odměnu, která se k modlitbě váže – vždyť „Otec, který je v skrytu, ti odplatí.“ Nedostaneme podporu, která by nám mnohdy mohla věci usnadnit, nedostaneme radu, která by nás mohla zbavit ledasjaké bolesti hlavy, nedostaneme sílu a moc, kterou potřebujeme do každodenního života.

Ale je bláhové si myslet, že když se nebudeme modlit „dost“, Bůh nám to nějak osladí. Ne! Ani na okamžik! Ano, bude Mu to líto, ano, bude Ho mrzet, když nás bude sledovat, jak se trápíme a soužíme s věcmi, se kterými by nám rád pomohl, jen kdybychom chtěli, ale modlitba jako taková je a musí být dobrovolná a jako k takové se k ní váže odměna, odměna, pokud se modlíme, odměna, o kterou přicházíme, když se modlit nebudeme.

A tak pocit viny, že se nemodlíme „dost“ v žádném případě není na místě – vždyť si tím škodíme především sami.

3. Čtení Bible

- ◆ *On však odpověděl: „Je psáno: ‘Ne jenom chlebem bude člověk živ, ale každým slovem, které vychází z Božích úst.’ (Mt 4,4)*

Jako se George Wood ptal u modlitby, já se chci zeptat, co se vám prožene srdě-

kem, když dojde na téma čtení Bible. Nebude tam stejně tak to staré: „*Nedělám to dost?*“ Neobjeví se tam takové to: „*Bůh se mnou určitě není spokojený, protože si čtu Bibli tak málo?*“

A i tady nám ten starý problém odměn a trestů leckdy dělá docela dost neplech. Míváme dojem, že musíme naplnit určitou kvótu, abychom teda „byli ti správní křesťané“, a právě tehdy, když začneme čtení Bible pokládat za svou povinnost, za něco, co musíme dělat, nebo..., dostane naše motivace pořádnou ránu, tehdy čteme Bibli ne proto, abychom z ní přijali užitek, kvůli odměně, kterou s sebou to čtení nese, ale prostě jen proto že bychom měli. Ve skutečnosti ve strachu z trestu.

A víte co? Mnohdy tak přicházíme nejen o potěšení, které bychom z toho jinak měli, ale i o tu odměnu, protože se do Písma nedíváme jako do něčeho, z čeho můžeme přijmout tisícerý užitek, ale jako na nepříjemnou součást dne, kterou bychom už měli rádi konečně za sebou. A tohle všechno dokáže způsobit ten jeden maličký problém – když místo odměny, pokud to vůbec děláme, začneme počítat s trestem, když toho neuděláme „dost“.

Co o tom říká Bible?

Přirovnává Písmo ke chlebu, Boží slova k jídlu, kterým jsme živi.

Jistě je pravda, že pokud nebudeme jíst, budeme zesláblí, nebudeme schopní vykonávat svou práci a povinnosti, ale přesto nikdo z nás o jídle nepřemýšlí tak, jak někdy křesťané přemýšlí o čtení Písma. Jíme, protože to potřebujeme, ne proto, že bychom měli. Jíme, protože víme, že je to pro nás dobré, že nám to přináší užitek, ne proto, že bychom se báli nějakého trestu, když to nebudeme dělat.

Tak někdy – jak v případě modlitby, tak Písma – zaměňujeme prostředek a cíl a sami si způsobujeme výčitky svědomí, výčitky, které by vůbec nebyly bývaly nutné.

4. Služba

◆ *Kdyby některý bratr nebo sestra byli bez šatů a neměli jídlo ani na den, a někdo z vás by jim řekl: „Budte s Bohem – at' vám není zima a nemáte hlad,“ ale nedali byste jim, co potřebují pro své tělo, co by to bylo platné?*

(Jk 2,15–16)

◆ *Dávejte každému, co jste povinni: daň, komu daň; clo, komu clo; úctu, komu úctu; čest, komu čest. (Ř 13,7)*

◆ *A kdo by napojil třebas jen číší studené vody jednoho z těchto nepatrných, protože je to učedník, amen, pravím vám, nepřijde o svou odměnu.*

(Mt 10,42)

„*Každý správný křesťan má sloužit druhým,*“ zní v křesťanských církvích zleva zprava.

Amen. Ale Písmo si dává dost dobrý pozor, aby vymezilo i ono „proč“. Víte, Bůh nemá žádnou velikou radost z nějaké vynucené služby, z něčeho, co pro Něj děláme se skřípěním zubů, s nedůvěrou a s podezíráním, právě tak jako já si většinou raději udělám věci sám, než abych o ně žádal někoho neochotného.

Jakákoli věc vykonaná z vlastní vůle a dobrovolně má tisíckrát větší cenu, než když uděláme desetkrát tolik, ale z nějakého donucení.

Přestože se my lidé díváme hlavně na výsledky, na skutky, Bůh se dívá k srdci, hledá ovoce, a to ovoce se, stejně jako je tomu u modlitby, prostě nedá nijak vynutit. Láska je buď dobrovolná, nebo neexistuje vůbec. Radost je buď dobro-

30 ZÁPAS O DUŠI

volná, nebo není žádná. I trpělivost je buď dobrovolná, nebo je to jen její parodie – netrpělivé čekání pod hrozbou trestu.

A ještě jedna věc – to ovoce roste nejlépe tam, kde je svoboda. Ne svoboda hřešit, to rozhodně ne, ale svoboda dělat, co chci, svoboda rozhodovat se ve všech dobrých a prospěšných věcech podle svého úsudku (třebaže za pomoci mnoha dobrých rad – Božích i lidských).

A právě ve chvíli, kdy odměnu náhle nahradíme trestem, leckdy sice získáme více skutků, ale ovoce, ovoce ztratíme.

Prosím, nepochopte mne špatně! Ne tvrdím, že by křesťan neměl sloužit druhým, ba ano, rozhodně, kde může a jak může, ale měl by chápat, měl by vědět a rozumět, že to, co rozsévá, bude jednou i sklízet, že za prokázané dobro ho jednou čeká odměna, že Bůh se odměňuje těm, kdo Ho hledají, i těm, kdo Mu věrně slouží, ale že po nás nechce nějakou „službu“ jako „opožděnou splátku za spasení“!

Co vždy a za každých okolností musíme: Zaprvé, plnit své povinnosti – ať už ty, které mám kvůli svému postavení (třeba jako dítě poslouchat své rodiče), tak i ty, ke kterým jsem se zavázal (třeba ve svém zaměstnání výměnou za mzdu). A za druhé, nenechat na holičkách nikoho v krajní nouzi.

Všimněte si prosím, že obě věci řeší svým způsobem i naše lidské zákony a za obojí jednání vyměřují tresty. Tresty za

neplnění povinností i tresty za to, když třeba necháte někoho těžce zraněného ležet na ulici. V takové situaci nemáme právo druhému odpírat to, co máme, svůj majetek, svou pomoc, svou službu.

Ale ve všem ostatním Bible jasně říká: „Poslyš, křesťane, každý dobrý skutek dostane svou odměnu, dokonce i číše vody, kterou dáš druhému, bude odměněna. Co rozséváš, budeš sám sklízet, a nebudeš-li prokazovat druhým dobro, přijdeš o onu odměnu, budeš sklízet skoupě, ale nic víc, jestliže se nedopustíš hříchu.“

O jakou odměnu?

Víte, ne za všechny své dobré skutky dostaneme odměnu až v nebi – Ježíš například učil své současníky, aby raději na hostinu pozvali chudé, protože bohatí by mohli zase na oplátku pozvat je a už by tak svou odměnu získali.

A tak člověk za mnoho z toho, co udělá dobrého, získává odplatu už tady na Zemi – milování bývají především ti lidé, kteří sami hodně milují, štedří bývají často sami štedře obdarovávaní.

A i za to dobré, za co jsme od lidí žádnou odměnu nedostali, ba naopak, někdy jsme za to dostali holí a nenávisným slovem, za to budeme jednou odměněni v nebi. **Odměnění.**

Měj to na paměti, křesťane, až budeš sloužit svému Pánu, že **se odměňuje těm, kdo ho hledají.**

– Lukáš Makovička –

-
- ◆ *Kdo káže, ať zvěstuje slovo Boží. Kdo slouží, ať to činí ze síly, kterou dává Bůh – tak aby se všechno dělo k oslavě Boží skrze Ježíše Krista. Jemu buď sláva i moc na věky věků. Amen. (1 Pt 4,11)*
-

www.rozcesti.org

Křesťanské rozcestí

pro svědky Jehovovy a další ... na cestě ke Kristu ... pro ty, kdo jim chtějí pomáhat

JAK MLUVIT SE SVĚDKY JEHOVOVÝMI O KRISTU

Svědkové Jehovovi nám často nabízejí rozhovor a své materiály. Chtějí nás získat pro svou věc. Nikdo z nich však nepřijal Pána Ježíše Krista jako svého osobního Spasitele. Proto vám zde chceme představit evangelizační web „Křesťanské rozcestí“ (www.rozcesti.org), který se zaměřuje na to, jak svědky Jehovovy vést ke Kristu. Na otázky odpovídá Jan Janča, jeden z tvůrců webu.

Jak a kdy web Křesťanské rozcestí vznikl?

Web byl ve stávající podobě spuštěn v polovině dubna 2009. Impulsem k jeho založení byla touha pomáhat svědkům Jehovovým ke Kristu. Měl by zároveň sloužit křesťanům jako ochrana před nebiblickým učením. V angličtině existuje řada takových webů, ale v češtině ani ve slovenštině nic takového dosud nebylo.

Co je cílem tohoto webu?

Misí webu je pomáhat svědkům Jehovovým k osobnímu vztahu k Pánu Ježíši Kristu. V ČR je totiž cca 16.000 svědků Jehovových a dalších asi 16.000 „zájemců“ – osob, které chtějí vstoupit do této organizace (která jim pak, žel, brání ve vztahu k Pánu Ježíši Kristu). Na Slovensku je cca 11 000 SJ a cca 10 000 „zájemců“. Mnozí z těchto lidí by mohli poznat a přijmout Ježíše Krista – pokud s nimi někdo bude o Kristu mluvit. Anebo ještě lépe, pokud s nimi bude o Kristu opakovaně mluvit celá řada křesťanů.

Kolik lidí se na chodu portálu podílí?

Web má zatím čtyři redaktory a řadu přispěvatelů. Všichni jsou dobrovolníci a chod webu je hrazen z osobních prostředků. Naprostá většina redaktorů a přispěvatelů má důkladnou osobní zkušenost se svědky Jehovovými: buď SJ dosud jsou, nebo SJ kdysi byli (často řadu let) nebo mají mezi SJ své příbuzné či známé. Redaktoři a přispěvatelé, kteří odešli od SJ, jsou nyní v různých církvích.

Web ale není zaštitěn žádnou organizací ani církví.

Proč jste se zaměřili právě na svědky Jehovovy?

Jakmile člověk díky Boží milosti získá osobní vztah s Kristem, uvědomí si, o co ho organizace svědků Jehovových připravovala. Tento pocit mají v podstatě všichni, kdo na www.rozcesti.org nějak přispívají. Od svědků Jehovových jenom v České republice odchází ročně kolem 1000 osob; mnozí proto, že vidí řadu nesprávných věcí uvnitř organizace SJ. Zdaleka ne všichni z těch, kteří odejdou, ale získají osobní vztah k Pánu Ježíši. Mnozí zatrpknou, stáhnou se do sebe, nebo usilují o nějakou formu životního uspokojení bez Boha. Jsme naprosto přesvědčeni, že radě stávajících svědků Jehovových lze přinést pravého Krista. Jaký způsob zvolit? Mnohem lepší, nežli poukazovat na chyby jejich organizace, je zvěstovat jim Krista. Nechceme jim něco brát, ale chceme jim mnoho dát.

Název „Křesťanské rozcestí“ může ale připadat trochu matoucí.

Ten název je hodně sdělný právě pro svědky Jehovovy. Dokud je někdo přívržencem organizace svědků Jehovových, je mu neustále vštěpována myšlenka, že spolu s organizací je na té pravé „úzké cestě“, která jediná vede k životu. Jakmile se do myšlení začnou vkrádat pochybnosti, člověk si najednou bolestně uvědomí, že není na té jediné pravé cestě, ale že

32 ZÁPAS O DUŠI

je vlastně na jakémsi „rozcestí“. Začíná si klást mnoho otázek: „Kudy se mám teď vydat? Pokud odejdu z organizace SJ, nezůstanu nakonec úplně sám? A co moje rodina, naše děti, moji příbuzní?“ Řada těch, kdo opouštějí organizaci SJ, prožívá obrovský nepokoj, neklid, zmatek. Pro mnohé je pokořující skutečností přiznat si, že se naprosto mylili, že „investovali“ třeba i dvacet svých nejlepších let do organizace, která je nakonec zklamala. Web chce těmto lidem podat pomocnou ruku. Je zde služba exitového poradenství a speciální služba průvodců, kteří jednotlivým svědkům Jehovovým nabízejí pomoc při hledání církve, přátel v církvi i křesťanského společenství v místě bydliště. Člověk, který odejde od SJ, tedy rozhodně nemusí zůstat sám.

Mohou být svědkové Jehovovi v něčem hrozbou či nebezpečím?

To je otázka na několik hodin. Pokusím se odpovědět stručně. Je evidentní, že řadě lidí členství v této organizaci pomáhá. Mnozí právě díky svědkům Jehovovým uvěří ve Stvořitele. Existují rodiny s několika generacemi svědků Jehovových. Mnozí jsou coby svědkové Jehovovi spokojeni, nic nehledají a nic ani nebudou měnit.

Na druhé straně je mezi svědky Jehovovými řada lidí, kteří chtějí jít ve svém vztahu k Bohu dál. Problém je v tom, že po vstupu ke SJ už žádný člen nemá možnost dál se za sebe osobně rozhodovat, pokud jde o vztah k Bohu či záležitosti svědomí. Veškerá taková rozhodnutí dělá organizace. Organizace kdysi rozhodla, že Ježíš je archanděl Michael a že ho SJ nemají uctívat, proto žádný SJ nebude Pána Ježíše uctívat, i když to může uvnitř cítit jinak. Bojí se totiž postihu od organizace, bojí se vyloučení, a tedy ztráty přátel a všeho,

co s tím souvisí. Další problém je spojen s otázkou krve a krevních transfuzí, což je výborně rozebíráno na webu www.krev.info.

V nejnáročnější situaci jsou patrně děti stávajících svědků Jehovových. Lidé často poukazují na to, že děti jsou připravovány o slavení narozenin, Vánoc a dalších svátků. Osobně tuto problematiku nevnímám jako to skutečně zásadní. Hlavní problém je v tom, že dětem je od malička až do dospělosti ukazováno pouze učení SJ, všemi možnými způsoby je jim bráněno, aby se nedostaly k jiným informacím a aby především nezískaly osobní vztah k Pánu Ježíši Kristu. Řada takových jedinců se nemůže dočkat, až jim bude osmnáct a pak opouštějí nejen organizaci SJ, ale také Boha.

Jak hodláte oslovit Svědky Jehovovy?

Svědkové Jehovovi se mezi sebou velmi dobře znají a velice dobře vědí, kdo byl vyloučen – třeba proto, že se začal obracet ke Kristu. S takovými osobami nesmí mluvit, a to opět pod hrozbou vyloučení z organizace. Bývalí SJ mohou tedy stávajícím svědkům Jehovovým pomáhat jen velmi, velmi obtížně. Publikační média a především internet jsou ovšem velmi silnou pomocí.

Rádi bychom oslovili křesťany ze všech možných církví a denominací a požádali je, aby zkusili se svědky Jehovovými mluvit. Ne však o čemkoli a raději ne kriticky o jejich organizaci. Apoštol Pavel v 1 K 2,2 říká: „Rozhodl jsem se totiž, že mezi vámi nebudu znát nic než Ježíše Krista.“ Se stejným postojem by měli křesťané mluvit se SJ především **o Pánu Ježíši Kristu.** Jak?

V části „Jak mluvit se SJ“ je připravena řada materiálů, které mohou křesťa-

né používat při svých rozhovorech se SJ o Pánu Ježíši Kristu. Je zde například stručná evangelizační příručka „Když vás osloví svědkové Jehovovi, pomůžete jim poznat Ježíše Krista?“. Příručku redigoval PhDr. Zdeněk Vojtíšek, Th.D. ze *Společnosti pro studium sekt a nových náboženských směrů* a také vyšla jako příloha časopisu *Zápas o duši* č. 100.

Pro ty, kdo se obávají výmluvnosti SJ, jsou k dispozici „Minutovky se svědky Jehovovými“. Cílem je vyhradit si pouhou asi jednu minutu týdně a pokusit se položit někomu ze svědků Jehovových velice jednoduchou otázku ohledně Pána Ježíše Krista. Na odpovědi přitom nemusíme trvat. Zaseli jsme semínko. Duch svatý mu může dát vzrůst. (Otázku přece neklademe kvůli sobě, ale chceme s její pomocí laskavě vést daného SJ, aby přemýšlel o Pánu Ježíši Kristu.) A v materiálu „Jak účinně svědčit svědkům Jehovovým“ jsou tři praktické přílohy ohledně vedení SJ ke Kristu.

Pomohlo by, kdyby další křesťanské weby umístili ikonku naše webu na svůj web. Budeme velice rádi, pokud to udělají třeba již na základě tohoto článku.

Dále také pomůže, pokud křesťanská nakladatelství a vydavatelé křesťanských periodik otisknou (nejlépe opakovaně) upoutávku na tento web. Třeba jen: **Jak vést svědky Jehovovy ke Kristu - www.rozcesti.org**. Web provozujeme z vlastních prostředků, přičemž veškerou práci vykonávají dobrovolníci, včetně programování, skenování, grafiky, psaní, překládání i korektur. Na reklamu tedy žel finanční prostředky nemáme.

Křesťané mohou pro svou církev či sbor občas vytisknout několik materiálů z webu www.rozcesti.org a vyvěsit je ve

svém křesťanském sboru na nástěnku nebo je dát přímo těm, kdo jsou misijně zaměřeni.

Máte na svou práci nějakou odezvu?

Na web přichází denně 150–180 čtenářů. Od dubna 2009 do března 2011 byla evangelizační příručka „Když vás osloví svědkové Jehovovi, pomůže jim poznat Ježíše Krista?“ stažena z našeho webu a z webu www.reformace.cz už přes 8000krát.

Také víme, že řada křesťanů již materiály z webu používá a se SJ pravidelně mluví. Oslovují nás také lidé, kteří žádají pomoc ohledně členů své rodiny, kteří jsou SJ. Takovým lidem nabízíme exitové poradenství. Nejdůležitější ale je, že řada SJ skutečně takto přichází ke Kristu.

V čem by Vám mohli pomoci případní zájemci o spolupráci?

Oblastí je opravdu celá řada, některé už byly naznačeny výše. Tedy to hlavní:

Předně budeme šťastní, pokud co nejvíce křesťanů bude mluvit se svědky Jehovovými o Pánu Ježíši Kristu, a to nejlépe opakovaně, byť by použili třeba jen „minutovky“. Ideální je začít ve svém nejbližším okolí.

Budeme rádi, když se informace o webu www.rozcesti.org budou šířit, a to všemi možnými způsoby (ikonka, křesťanská periodika, informace předávané osobně).

V různých městech a městečkách uvítáme další průvodce, kteří zde stávajícím SJ ukáží nové přátele ve své vlastní církvi či křesťanském společenství.

Co byste si v budoucnu v souvislosti s vaším webem přáli, čeho byste rádi dosáhli?

Předně, kéž toto snažení pomůže mnoha dalším lidem poznat a přijmout

34 ZÁPAS O DUŠI

našeho Spasitele, Pána Ježíše Krista! Zároveň víme, že my sami vlastně nemůžeme dosáhnout naprosto ničeho. Kázání evangelia o Kristu prostě není dílo lidské. Na druhé straně si osobně často připomínám slova: *Přičiňuj se tak, jako by vše záleželo na tobě a nic na Bohu – a doufej tak,*

jako by vše záleželo na Bohu a nic na tobě. Na webu www.rozcesti.org je nyní řada praktických materiálů, *přičinlivost* nám snad tedy nechybí. *Doufáme* tedy, že Bůh bude tomuto úsilí žehnat.

– Jan Janča –

JE ROZHOVOR SE SVĚDKY JEHOVOVÝMI HŘÍCH?

Ve 2. Janově listu, 10. verši, je uvedeno: „Přijde-li někdo k vám a nepřináší toto učení, nepřijímejte ho do domu a nevítejte ho.“

Někteří křesťané s pomocí tohoto verše prosazují názor, že by křesťan neměl se svědky Jehovovými hovořit, ani je zvat do svých domovů, aby jim svědčil. Avšak toto tvrzení nedbá na kontext tohoto verše, který byl určen „vyvolené paní a jejím dětem“ (2 J 1).

Učenci naznačují, že tento list byl určen buď církvi v domácnosti anebo jednotlivci, který se o takovou církev staral. A tak kontext naznačuje, že *nejde o příkaz, aby se křesťané vyhýbali vydávání svědectví u svých dveří, ale spíše se jedná o příkaz, aby se vyvarovali toho, že by dali sektářům prostor v církvi, aby tam hlásali své falešné nauky nic netušícím členům církve.* Jelikož raná církev nebyla centralizovaná, ale učedníci se vzájemně setkávali „po domech“ (Sk 2,46; 5,42), příkaz „nepřijímejte ho do domu“ měl zabránit falešným učitelům v přístupu do domu, kde by podvedli křesťanské následovníky, kteří navštívili společenství v domě.

Druhá část tohoto verše říká: „*Nevítejte ho.*“ Protože byli křesťanští vůdci závislí na pohostinnosti místních domácích církví, když cestovali se svým poselstvím dům od domu, tento příkaz měl vyloučit poskytnutí pohostinnosti falešnému učiteli, aby bylo zřejmé, že jeho zpráva není v domácích církvích vítaná.

Totéž čteme v Pavlově reakci na falešné učitele v Galatském 2,4–5:

◆ *Totíž kvůli těm záludným falešným bratrům, kteří se vloudili, aby vyšpehovali naši svobodu, kterou máme v Kristu Ježíši, a aby nás zotročili. Těm jsme ani na chvíli neustoupili a nepoddali se, aby při vás zůstala pravda evangelia.*

Při pohledu na výše uvedené verše tedy neexistuje žádný biblický příkaz, který by křesťany v jejich domovech odrazoval od rozhovorů se Svědky Jehovovými. Kdybychom měli vykládat 10. verš z 2. listu Janova jako příkaz, abychom se vyhýbali Svědkům Jehovovým, potom bychom museli tento verš aplikovat na *všechny* nevěřící, včetně našich nespasených bližních a příbuzných, protože oni skutečně „nepřináší toto učení“ o pravdě evangelia, když vstoupí do našich domovů. Takový výklad by více posloužil záměrům nepřítele (který brání svým podvedeným následovníkům v poznání pravdy), nežli službě pro Boží záměr, jímž je přivést tyto ztracené duše k věčnému životu!

Co je naší povinností?

Písmo křesťanům jasně prikazuje:

◆ *Bud'te vždy připraveni dát odpověď každému, kdo by vás vyslychal o naději, kterou máte. (1 Pt 3,15)*

Vidíte snad v tomto verši něco, co by říkalo, že slovo „každému“ nezahrnuje někoho ze svědků Jehovových, kdo se vás ptá na vaši víru?

*Přeloženo a upraveno
z <http://4witness.org>
Překlad: Dominika Nováková*

NA CO SE ATEISTA NIKDY NESMÍ PTÁT

Kovaný ateista se nesmí kamaráda, kterého náhodou překvapen potká na koncertě, zeptat: „Ahoj, no to je tedy věc, jsi tu náhodou?“

Pochopitelně, že je tady náhodou, vše kolem je přece náhodou. Celá existence pravověrného ortodoxního ateisty je náhodným shlukem molekul. A totéž platí i pro jeho kamaráda.

Podobně nemůže zamítnout třeba film, knihu, počínání nebo celý život poukazem na to, že to „nemělo smysl“. Ano, nemělo. Nic přece nemá smysl. Tyto otázky může klást pouze člověk, který v jakýsi smysl věří (a ve vztahu k němu poměřuje věci, jež smysl nemají).

Věřím nepravděpodobnosti

Ve světě máme plno univerzit nabízejících studium křesťanství, buddhismu, islámu – jako hlavních náboženství, jejichž studium a dějiny jsou pro nás důležité. Koneckonců, každý by měl tušit, čemu věří a jak se jeho víra v dějinách vyvíjela a v jakém kontextu vznikala. Z tohoto hlediska je zajímavé, že ateismus (dnes dominantní vyznání) nelze nikde studovat. Je to zvláštní, člověk by se měl přece zhruba vyznat v tom, čemu věří.

Povedla se zvláštní věc: ateistu považujeme za někoho, kdo nemusí v nic věřit. Přitom to není přesné – a už vůbec ne dostatečné. Ateista musí věřit stejně jako člověk „věřící“, tedy ateista je člověk, který nevěří v existenci Boha, ale věří mnoha jiným věcem, jimž nerozumí a rozumět nemůže.

Věřit třeba vědět. Avšak vědět nelze věřit, věda je pouze metoda. Navíc věda

nezkoumá otázky smyslu, třeba proč máme srdce, ale jak funguje. A mnozí vědci poukazují na to, že věda ani v pravém smyslu nezkoumá pravdu. Věda ověřuje nebo vyvrací hypotézy. Zkoumá, zda daný model „souhlasí“ s empirickou realitou. Tak například podle Poppera je vědecká metoda věčným hledáním – nikdy pořádně nepoznáme, kdy ‚máme pravdu‘, zato dokážeme říci, kdy jsme se mýlili.

Ateismus věří spoustě věcí, které mu musejí připadat zázračné. Už jen to, že (stále) objevujeme nové a nové, geniálnější a geniálnější principy fungování přírody: Jak je to možné, když jsme tu nejchytřejší? Snad nejvýstižněji to kdysi řekl Albert Einstein: Nemohu věřit, že jsem první, kdo na tento princip přišel. Někdo tu musel být přede mnou...

Jinými slovy: svět kolem nás je mnohem inteligentnější než my sami. Pokud mi odpovíte, že není inteligentní, jen náhodný, pak ovšem nemá cenu jej inteligentně nebo racionálně zkoumat.

Zázraky ateismu

Věda naopak musí věřit, že je svět racionální a racionálně poznatelný. Tím však přiznáváme, že je svět „chytřejší než my“, když jej tak dlouho zkoumáme a odhalujeme. Nikdo z nás by jej nebyl schopen znovu sestavit. Každý z nás umí automaticky polykat a trávit potravu, ale kdo z nás tomuto zázraku rozumí?

36 ZÁPAS O DUŠI

Kdo umí vědomě pohlídat, že se z parku s hořčicí stane energie, která nás drží při životě a dovoluje nám o něm přemýšlet?

Naše tělo to dělá samo a téměř nepřetržitě. Věřit, že je to náhoda, vyžaduje mnohem více víry (v náhodu) než jakékoli jiné náboženství, jež v sobě zahrnuje princip božství.

Takže zde máme lidstvo, které je na vrcholu svého intelektuálního vývoje (pomineme-li bájnou Atlantidu), a přesto věcem kolem sebe vlastně nerozumí. Vědecky nevíme, co jsou vlastně čas nebo hmota – a nejsme ani blízko. A přece v takovémto (nepochopitelném) světě vteřinu od vteřiny žijeme a objevujeme jej.

Tím vůbec nechci říci, že náboženská víra může (nebo snad dokonce má!) nahradit vědu. Smysl tohoto článku je přesně opačný: poznání a víra se musejí doplňovat. Máme tisíce předmětů, které nám říkají, co nevíme, anebo víme, ale pohříchu žalostně málo o tom, čemu (byť jako ateisté) věříme.

Jak říkám, (vědecký) ateismus by měl mít svůj předmět v rámci věrouky naší doby. Ať víme, čemu – a komu – věříme.

– Tomáš Sedláček –

<http://hn.ihned.cz/c1-45106580-na-co-se-ateista-nikdy-nesmi-ptat>

KURZY APOŠTOLA PAVLA

Nemohu říci, že bych měl mnoho duchovních zážitků. Pokud kdy ke mně Bůh mluvil a já jsem si mohl být jistý, že je to on, v drtivé většině případů to bylo nad Písmem a někdy i tak silně, že to nešlo ignorovat.

Čas od času jsem, zvláště v životně tíživých situacích, toužil, aby Bůh mluvil přímo. Vystrčil jsem duchovní anténky a naštěstí málokdy co naladil. Záviděl jsem jiným, kteří na éterických vlnách přímo pluli. Jiným to nahradila rada druhých. Přesto věřím, že Bůh k člověku mluví, a to přímo a jasně. Zrovna nedávno jsem měl ve vaně zvláštní prožitek, když mi v mysli vyvstaly určité spojitosti z Písma. Trochu jsem si Bohu posteskl nad svou slabostí a neschopností a nad tím, jak musím někdy svoji slabost do důsledků prožívat. Přemýšlel jsem i o církvi. Jakoby se Bůh stáhnul a nechal lidi ve své síle uskutečňovat různé jejich vidiny a strategie a cíle. Přemýšlel jsem, jak osoby, které mají vypěstované techniky ovládnutí lidských zdrojů, mají zdánlivě úspěch. Jak to jediné, kde dnes všechny církve našly společnou shodu,

je výše nemalých, přislíbených státních dotací...

Přemýšlel jsem nad technikami zasahování lidí formou různých figlů, technik a manažerských dovedností. Trochu jsem přemýšlel nad Novým Zákonem. Modlil jsem se a s povzdechem i téměř Bohu vyčítal, proč dovolil, aby se z jeho Těla někde stávala manažersky řízená instituce, kterou prakticky nelze rozeznat od mezinárodních koncernových společností. Ponořil jsem se do pěny, kterou mám nasbíranou jako „trofej“ z hotelů ze služebních cest a v hlavě se mi začala vynořovat určitá myšlenková sekvence.

Apoštol Pavel byl bezesporu největším konstruktérem církve. Měl potřebu systematizovat pojetí struktury a ve svých dopisech se často svěřoval o svých budoucích misijních plánech. Měl jistě prostudovány mapy území kam ještě

cestovat, kde se zastavit, kde ustanovit starší. Byl koneckonců apoštolem a bylo to i jeho odpovědností a pravomocí. Avšak nejednou se mu stalo, že mu náhle satan zabránil někam jít, někde něco zvěstovat, někoho navštívit. Copak satan, to by se ještě dalo pochopit, ale byl tu i Boží Duch, který jej zastavil a zabránil zvěstovat v Tesalonice. Zřejmě bylo takových momentů v Pavlově životě i víc. Bůh brání zvěstovat evangelium? Staví se proti našim plánům? Už se nám někdy stalo, že Bůh náhle zabránil naší promyšlené a promodlené aktivitě? Ne? Pak jsme asi duchovněji než Pavel.

Již od svého obrácení měl Pavel zaslíbeno, že bude zvěstovat evangelium židům i pohanům a bude stát před vládci země. Ano, k tomu došlo. Ovšem jak před židovskou veleradou, tak před Herodem Agripou, Festem a posléze před císařem stál v okovech, jako vězeň. Svě velké doktríny promýšlel ve vězení, kde byl nejméně třikrát. Náhle mi něco došlo. Pavel značnou část své práce naplnil jako vězeň, v okovech.

A to ještě nebylo vše. Každý evangelista touží zvěstovat v hlavním městě říše. Kolik evangelistů, pastorů a učitelů míří třeba do Prahy. V letadle, v autobuse, ve vlaku... Pavla do Říma přivezla vězeňská eskorta a evangelium zvěstoval v domácím vězení. Zde už nečteme, že by mu Bůh nebo satan bránili. Jeho cesta byla v rukou jeho vězňatelů, do nichž se vydal sám, v ochranu před svými židovskými bratry. Uvažoval jsem, zda Bůh neměl jiný způsob, jak se postarat o Pavlovu bezpečnost, než skrze žalář, občasné roční „tvrdnutí“ v base, kdy si jej místodržitelé přehazovali jako horký brambor. Ovšem právě to bylo

naplnění proroctví. Budeš stát před vládci!

Napadlo mne, jak Pavel začínal. Jako skvělý rétor a teolog. Damašské židy tlačil do úzkých, hádal se, argumentoval, až musel utéct. Pak o něm 13 let není v Písmu ani zmínky. Třináct let Pavel věděl o svém povolání. Možná už tehdy kul plány. A pak přichází první misijní cesta – konečně! Přes těžkosti, a velké, končí při návratu hádkou se skvělým spolubratrem Barnabášem a rozchodem s ním. Ještě před tím končí zřejmě zradou Jana Marka. Pavel zřejmě nebyl prost svého temperamentu. Dokázal použít brilantní logiku a vzdělání. Někdy mluvil tak mocně, že se všichni obrátili. Jindy vyvolal spor.

Náhle jsem uviděl Pavla i v trochu jiném světle. Ochutnal Boží moc, prožil zradu a nakonec jej vyhnali zřejmě obrácení Židé, kteří měli ovšem trochu jiné učení než on. Byli to věrní milovníci Zákona, kterým se však moc sami v etických otázkách neřídili. Vlivem jasného evangelia byla ale ohrožena jejich privilegia a to nemohli za žádnou cenu připustit! Těmto bratříčkům ustupoval nejen Jakub, ale nakonec i Petr. Vždyť měli úspěch a vliv, v Jeruzalémě bylo probuzení, kdy se i farizeové a saduceové připojovali ke křesťanům. A všichni zdánlivě věrně ctili Zákon – resp. své pochopení Zákona. V dalších letech toto „probuzení“ srovnala se zemí Titova vojska a z uctívaného chrámu zůstala zed' nářků.

A najednou zde máme Pavla v okovech, vypuzeného, osamoceného, nalézajícího holý život v římské káznici. Co mne opravdu šokuje nejvíce: Zde se naplňují proročká slova, která mu při jeho setkání s ním řekl Ježíš. S představiteli provincie a s císařem se Pavel setkává v okovech.

38 ZÁPAS O DUŠI

Nevím, zda to bylo ze mne, nebo ne, ale vehnalo mi to slzy do očí. Ihned mne napadla ještě druhá věc, aby toho nebylo málo, Pavel onemocněl nějakou chorobou. Dříve jsem nad tím přemýšlel spíše z oblasti věrouky, zda to byl démon, kdo mu byl dán do těla. Zda to byla Pavlova oční choroba, o které zřejmě mluví v náznacích v dopise Galatským apod. Náhle jsem si uvědomil něco úplně jiného. To, proč to nemůžeme s jistotou vědět jednoduše je, že to Pavel o sobě sám nesdělil. Nelitoval se. Nepopisuje to ani Lukáš ani žádný z jeho spolupracovníků. Pavel to jednoduše přijal z Boží ruky a nefňukal. A to nejhorší: pochopil, že je to Boží zaopatření pro jeho vlastní sklony k povyšování se kvůli velkému poznání, kterého se mu bezesporu dostalo. Bůh jej tak chránil před ním samotným. Jen ten, kdo prožije opravdové soužení ví, jak nemožné je se v takovém stavu povyšovat.

Náhle jsem před sebou uviděl někoho zcela jiného, zlomeného člověka. S nemocí, ve vězení, opuštěného... Je to ale cítit z jeho listů? Ani náhodou! Věřím, že v těchto dobách byl Pavel Bohu nejbližší. A právě ve vězení nebo na troskotající lodi před ním znovu stojí Pán, aby jej navštívil, povzbudil a podepřel. Pavel nikdy neskrýval své úzkosti, bezesné noci, slzy a bolest. Naprosto pro nás dnes nepochopitelně se jimi dokonce chlubil. Věděl, že ve své slabosti je nejsilnější. Zřejmě to ale nevědí dnešní apoštolové světových supersborů! Kde kdo se o něj mohl otřít, kde kdo se ho zřekl, kde kdo ho zradil. Je nasnadě, že bez Boha v tom nemohl obstát.

Napadlo mne, jaké plány a strategie může mít nemocný člověk ve vězení, často o hladu, vydán povětrnostním živ-

lům. Troufnu si tvrdit, že Pavel poznal, že tím jeho největším misijním stratégem je jeho drahý a milovaný Pán, který mu vždy a znovu dodával sílu. Stejný Pán řekl Petrovi: jednou tě jiný povede, kam nechceš. Ano, i Pavel skončil život zřejmě na popravním špalvu. Přesto šlo o Boží vedení. Jen my si to vedení představujeme často zcela odlišně.

V Pavlových listech už nevidíme toho, kdo se jen hádá, ale hlavně toho, kdo miluje. Nepřestal být ve svých listech jako břitva vůči falešným bratrům, ale toužil je i získat, ne zlikvidovat. Jeho úplně poslední dopisy neskrývají obavy o církve a Timoteovi klade na srdce zápas o čistotu učení. Dokonce ho v tom zapřísahá. Nebál se vlka nazvat vlkem a pokrytce pokrytce, ale nedovedu si představit, že na konci umírá stejný Pavel než ten, který se jako mladík mocně setkal s Kristem.

Přiznám se, že se mi taková cesta vůbec nezamlouvá a dávno se nemodlím, aby si mne Bůh mocně používal. Nemám dnes sebemenší touhy stát za kazatelnou nebo kázat zástupům. Dovedu si představit, že by to bez jeho vedení bylo jalové a bez moci. Neuctívám „kult velké služby“ a vím, jak se Bohu ctižádost hnusí a jak mu překáží. Koneckonců Pavel si těch zástupů také mnoho neužil. Hrozně moc rád bych ale znal svého Pána tak, jako jej poznal a poznával Pavel, ovšem chtěl bych se přitom vyhnout všemu tomu, co nepřijemného zažíval, stejně jako Petr, Jan... a další. Je to možné...? Kdo chce zbožně žít... (doplňte si sami)

Rád bych více času trávil nad Písmem, s Ním a s rodinou. Když si toto uvědomuji, jak ještě více mi jsou k smíchu pohodové a „bezbolestné“ evangelizace,

kde je všem dobře, mluví se tak, aby to nikoho nepohoršilo. Nikdo pak nemá ani nemůže mít důvod pozvednout kámen... není zde slovo, které usvědčí, není zde příklad, který zaujme. Smíchem, jídlem, hrou a vyprávěním evangelium živého Boha nenahradíme, i kdybychom se přitom rozkrájeli a zapojili do toho třeba

celou Evropskou Unii v čele s radou komisařů. Chápu proto víc než kdy jindy, jak moc Bohu překážíme svými vizemi, plány a strategiemi, které jsou často jalové, hluché, neplodné a krom ohromných výdajů téměř nic dobrého nepřinášejí...

– Aleš Franc –

TAJEMSTVÍ PROBLÉMU ZLA

Při studiu Písma narazíme dříve nebo později na problém zla. To, co mám na mysli, je skutečnost, že věříme tomu, že Bůh nebe a země je absolutně svrchovaný, a určuje nejen to, co se děje kolem nás.

Bůh sám rozhoduje také o tom, jakou úlohu v tomto dění člověk sehraje:

- ◆ *On je ten, v němž se nám od Boha, jenž všechno působí rozhodnutím své vůle, dostalo podílu na předem daném poslání ... (Ef 1,11)*

Dále z Písma víme, že každý jednotlivec, i když Bůh činí v jeho životě, co se Mu zlíbí, nese odpovědnost za každý hřích:

- ◆ *Smilovává se tedy, nad kým chce, a koho chce, činí zatvrzelým. (Ř 9,18)*
- ◆ *Opravdu se srotili v tomto městě Herodes a Pontius Pilát spolu s pohany i s národem izraelským proti tvému svatému služebníkovi Ježíšovi, kterého jsi posvětil, a vykonali, co tvá ruka a tvá vůle předem určila. (Sk 4,27–28)*

Starý zákon a Nová smlouva potvrzují, že Bůh nebe a země je dokonale svatý:

- ◆ *A toto je zvěst, kterou jsme od něho slyšeli a vám ji oznamujeme: že Bůh je světlo a není v něm nejmenší tmy. (1 J 1,5)*

Serafové v nebi volali jeden k druhému:

- ◆ *Svatý, svatý, svatý je Hospodin zástupů, celá země je plná jeho slávy. (Iz 6,3)*

Na první pohled se zdá, že máme před sebou neřešitelný problém. Jak může svatý, svrchovaný a dobrý Bůh rozhodnout, že

dopustí dění, které je ve své podstatě zlé? Ve snaze tento problém vyřešit máme tendenci omezit věrohodnost Písma nejméně dvěma způsoby. Prvního omylu, kterého se obvykle věřící dopouštějí, je, že jsou přesvědčeni, že Bůh, který je svatý a dobrý, nemůže použít hřích a zlo ve svém plánu. Další chyba, které se věřící dopouštějí, je, že prohlásí, že člověk nese odpovědnost za své hříchy, což může vést k závěru, že zlo a hřích není součástí svrchovaného Božího záměru. Naštěstí Písmo potvrzuje obojí; tedy že jednotlivec nese odpovědnost za své hříchy a Bůh má absolutní a svrchovanou kontrolu nad každým děním. Kdo tedy nese odpovědnost za zlo a hřích?

- ◆ *Snad mi řekneš: „Proč nás tedy Bůh ještě kárá? Může se vůbec někdo vzepřít jeho vůli?“ (Ř 9,3)*

Řada biblických příkladů a příběhů na tuto otázku dává uspokojivou odpověď. Například v knize Genesis Josef stojí tváří v tvář bratrům, kteří jej prodali do otroctví:

- ◆ *Josef je proto vyzval: „Přistupte ke mně.“ Když přistoupili, řekl jim: „Já jsem váš bratr Josef, kterého jste prodali do Egypta. Avšak netrapte se teď*

40 ZÁPAS O DUŠI

a nevyčítejte si, že jste mě sem prodali, neboť mě před vámi vyslal Bůh pro zachování života.“ (Gn 45,4–5)

Josef, místo toho, aby vzplál hněvem proti bratrům, uznává, že celá nepříjemná událost byla součástí Božího záměru. Josefovi bratři nesli plnou odpovědnost za svůj hanebný čin, ale to, co se událo, vedlo nakonec k jejich záchraně. Stejnou reakci a vysvětlení vidíme po smrti Jákoba, když se Josefovi bratři strachovali, že se jim Josef pomstí po otcově smrti:

◆ *Vy jste proti mně zamýšleli zlo, Bůh však zamýšlel dobro; tím, co se stalo, jak dnes vidíme, zachoval naživu četný lid. (Gn 50,20)*

V obou případech vidíme, že Bůh je naprosto svrchovaný a člověk odpovědný za svůj hřích. Bůh rozhoduje o všem, včetně zla, ale zlo samotné vykonají ti, kdo za něj budou pykat. Nejlepší příklad toho, jak Písmo hodnotí problém zla, se týká Kristova kříže. Na kříži se odehrála největší tragédie zla, která kdy byla spáchána a současně největší projev dobra. Ježíš byl jediný nevinný člověk, který kdy žil. Bez Jeho oběti by nebylo spasení:

◆ *To je ten velekněz, jakého jsme potřebovali: svatý, nevinný, neposkvrněný, oddělený od hříšníků a vyvýšený nad nebesa ... (Žd 7,26)*

Jeho cesta na kříž byla důsledkem hříchů mnoha lidí, což znamená, že se stala největší křivda a spáchané zlo:

◆ *Povstávají králové země a vladaři se srocují proti Hospodinu a jeho Mesiáši. Opravdu se srotili v tomto městě Herodes a Pontius Pilát spolu s pohany i s národem izraelským proti tvému svatému služebníkovi Ježíšovi, kterého*

jsi posvětil, a vykonali, co tvá ruka a tvá vůle předem určila. (Sk 4,26–28)

Současně ve chvíli Ježíšovy smrti se událo největší dobro, které vede ke spasení mnohých:

◆ *Tak jedinou obětí navždy přivedl k dokonalosti ty, které posvěcuje. (Žd 10,14)*

Ježíšova smrt na kříži byla plánovaná událost, jak je psáno:

◆ *... a vykonali, co tvá ruka a tvá vůle předem určila. (Sk 4,28)*

Bůh určuje vše, co se stane, s nikým z lidí dění nekonzultuje, a používá zlo, ale to je vždy vykonáno těmi, kdo za něj nesou plnou odpovědnost. Někteří starší bibličtí autoři používají termín „dopouští“, když hovoří o Hospodinu a zlu. Pokud se vyjadřují tímto způsobem, obvykle chtějí zdůraznit, že člověk je za hřích plně odpovědný. I když připouštějí Boží dopouštění, vidíme, že plně nechápou Boží rozhodnutí použít zlo jako součást předem určeného záměru. Nikdo z nás nemá právo obviňovat svatého Boha za to, co dopustil. To je součástí opravdového tajemství Písma, protože Bůh Písma není jako my. V některých oblastech jsme stvořeni jako On. Ale On není jako my a činí mnoho věcí, které my učinit nemůžeme. Proto se musíme spokojit s tím, co nám Písmo odhalí, a neměli bychom se snažit vyžehlit problém zla za každou cenu. Pokud se nás na problém dobrého Boha a zla někdo zeptá, buďte připraveni připustit „teologické pokrčení ramen“ s dodatkem: Miluji Boha Písma, i když všemu nerozumím a nedovedu vysvětlit, proč Bůh volí cestu použití zla.

– Geoff Volker –

◆ *Hospodin učinil vše k svému cíli, i svévolníka pro zlý den. (Př 16,4)*

CÍL KÁZÁNÍ – BOŽÍ SLÁVA

John Piper ve své knize „Božia zvrchovanosť v kázaní“ ukazuje, že cílem kázání, stejně jako celého křesťanského života, je oslavit Boha. Následující text je výňatkem z této knihy.

V září 1966 jsem se jako mladý student literatury na Wheaton College připravoval na studium medicíny. Měl jsem za sebou letní kurz chemie, byl až po uši zamilovaný do Noel a trpěl jako nikdy předtím na mononukleózu. Lékař mě tenkrát odsoudil k pobytu v nemocnici, kde jsem strávil tři neklíčovější týdny svého života. Bylo to období, za něž nepřestávám Bohu děkovat.

V té době začínal zimní semestr Týdnem duchovního soustředění, kde tenkrát na podzim 1966 kázal Harold John Ockenga. Poslouchal jsem ho tehdy v nemocnici z rozhlasu – poprvé a zároveň naposledy, nicméně Boží slovo z jeho úst navždy změnilo směr mého života. Vzpomínám si, jak se mi srdce chtělo rozskočit touhou poznat a používat Boží slovo tak, jako on a mohu vyznat, že právě tehdy mě Bůh skrze jeho poselství neodolatelně, a věřím, že i neodvolatelně, k této službě povolal. Od té doby jsem přesvědčen, že pro člověka je osobním důkazem Božího povolání do služby Slova – podle vyjádření Charlese Spurgeona – „hluboká, pohlcující touha po této práci“.

Když mě po třech týdnech pustili z nemocnice, odložil jsem organickou chemii, zapsal se do prvního ročníku filozofie a pevně jsem si předsevzal získat to nejlepší biblické a teologické vzdělání, jaké je jen možno. Dnes mohu dosvědčit, že Bůh mě za těch dvacet let nikdy nenechal na pochybách o pravdivosti mého povolání. Zaznívá v mém srdci tak jasně

jako na začátku a já stále žasnu, jakou milost mi Bůh prokázal – dal mi věčné spasení a povolal mě stát se služebníkem Jeho Slova.

Dr. Ockenga se nikdy nedozvěděl, jak mne jeho kázání ovlivnilo. Můj příběh svědčí o tom, že pravý užitek našeho kázání nepoznáme do té doby, dokud každý plod na každé ratolesti každého stromu, jehož semeno jsme zaseli, dokonale nedozraje v záři světla věčnosti.

◆ *Neboť jako déšť či sníh padá z nebe a nenavrací se zpátky, ale napájí zemi a činí ji plodnou a úrodnou, takže dává semeno rozsévači a chléb tomu, kdo jí, tak tomu bude s mým slovem, které vychází z mých úst: nenavrátí se ke mně s prázdnou, ale vykoná, co se mi líbí, zdárně uskuteční, k čemu je posílám. (Iz 55,10–11)*

Počítejte s tím, pokud jste kazatelem. Bůh před vámi skryje většinu ovoce, které z Boží milosti přinesla vaše služba. Uvidíte dost na to, abyste si byli jisti Jeho požehnáním, ne však tolik, abyste si začali namlouvat, že Ho nepotřebujete. Bůh chce totiž vyvýšit sebe, a ne kazatele.

A zde se dostáváme k našemu tématu: Nadřazenost Boha v kázání. Bůh Otec, Bůh Syn a Bůh Duch Svátý jsou počátkem, jádrem i vyvrcholením služby kázání. Všecko úsilí člověka ve službě Bohu, a o kázání to platí nejvíce, se proto musí řídit slovy apoštola:

◆ *... od něho, skrze něho a pro něho je všecko. Jemu bud' sláva na věky. (Ř 11,36)*

42 ZÁPAS O DUŠI

Skotský kazatel James Stuart řekl, že cílem pravého kázání je „oživit svědomí Boží svatostí, nasytit mysl Boží pravdou, očistit představitelství Boží krásou, otevřít srdce Boží lásce, obětovat vlastní vůli Božímu plánu.“ Jinými slovy, Bůh je cílem kázání, Bůh je základem kázání a všecko zmocnění dává Duch Svatý.

Mojí povinností je prosit o nadřazenost Boha v kázání: aby hlavní myšlenkou kázání byla svoboda svrchované Boží milosti, sjednocujícím tématem horlivost Boha pro svou vlastní slávu, hlavním předmětem nekonečnost a nepostižitelnost Boží bytosti a aby atmosférou kázání pronikala Boží svatost. Když pak během kázání vyzdvihujete každodenní témata, jakými jsou rodina, zaměstnání, volný čas či přátelství nebo naopak horké problémy současnosti, například AIDS, rozvody, drogová závislost, deprese, zneužívání, chudoba, hlad či nejtragičtější z nich – lidé, kteří nepřijali evangelium, vynášíte je až k samotnému Bohu.

John H. Jowett, který na přelomu 19. a 20. století působil jako kazatel v Anglii a Americe, považuje právě toto za silnou stránku svých předchůdců, kterými byli například Robert Dale, John Newman a Charles Spurgeon:

Vždy se dokázali zastavit u okna vesnické chalupy, ale vždy také spojovali ulice s výšinami a unášeli vaši bloudící duši nad věčné Boží vrchy. Myslím, že je to myšlenka nesmírnosti, tohoto vždy přítomného smyslu a náznaku Nekonečného, co potřebujeme znovu oživit v našem kázání.

A v dnešní době se tato potřeba stává ještě mnohem naléhavější.

Nesnažím se podsouvat vám jakési elitářské snahy dosáhnout nedozírných filozofických či intelektuálních výšin. Spurgeona určitě není možno obvinít z intelektuálního elitářství. Stěží bychom dnes našli populárnějšího pastora. Jeho poselství se zaměřovala na Boha a jejich atmosféra naplňovala bázní. Tvrdil, že „nebudeme mít velké kazatele, dokud nebudeme mít velké Boží lidi.“ Spurgeon však věnoval pozornost nejen velkolepým myšlenkám, on se stejně tak zajímal a staral o ztracené duše. Dbal o to první, neboť miloval to druhé.

Totéž platilo o Isaacovi Wattsovi, který žil přibližně o sto let dříve. Samuel Johnson o něm napsal: „Čehokoliv se dotkl, všechno proměnil svou neutuchající starostlivostí o duše na teologii.“ Rozumím tomu tak, že Watts díky svému hlubokému zájmu o lidi všecko povýšil do vztahu s Bohem. Myslím, že o kázání, na jaké jsme dnes zvyklí, by Johnson řekl: „Čehokoliv se kazatel dotkne, to promění svou neutuchající starostlivostí o význam a souvislosti na psychologii.“ V tomto teologickém zmatku se nedostává úcty ani velkým cílům kázání, ani zaslouženého postu psychologii.

Lidé někdy zpochybňují trvalou hodnotu kázání zaměřeného na Boha i proto, že ještě nikdy žádné neslyšeli. J. I. Packer vzpomíná, jak v letech 1948 a 1949 chodil každou neděli do Westminsterské kaple na kázání Dr. Martyna Lloyd-Jonese. Nic podobného do té doby neslyšel, kázání na něj působilo jako elektrický šok, silně a překvapivě, tato kázání mu „přiblížila Boha víc, než cokoliv jiného.“

Odnášejí si lidé z bohoslužeb i dnes Boží přítomnost, vědomí Jeho svrchova-

né milosti, myšlenku Jeho nekonečné slávy a velkolepost nekonečné Boží existence? Vstupují alespoň jedinou hodinu v týdně do ovzduší Boží svatosti, které zanechává svojí vůni v jejich životech až do následující neděle?

Cotton Mather, který před 300 lety sloužil v Nové Anglii, napsal:

Velkým plánem a záměrem pro úřad křesťanského kazatele je obnovit trůn a vládu Boha v lidské duši.

Nejde jen o jakousi řečnickou ozdůbku. Jeho výrok představuje uvážení a přesný exegetický závěr jednoho ze skvělých biblických textů, které potvrzují zakotvení Boží nadřazenosti v kázání v Písmu:

◆ *Jak však mohou vzývat toho, v něhož neuvěřili? A jak uvěří v toho, o kterém neslyšeli? Jak mohou slyšet bez kazatele? Jak mohou kázat, nejsou-li posláni? Jak je psáno: ‚Jak krásné jsou nohy těch, kteří přinášejí radostnou zvěst o dobrých věcech.‘ (Ř 10,14–15)*

Na základě tohoto textu bychom kázání mohli definovat jako zvěstování dobré zprávy lidmi, které poslal Bůh.

Klíčovou otázkou je, co kazatel zvěstuje. O čem je ta jeho dobrá zpráva? Když verš 15 cituje Izajáše 52,7, podívejme se do samotného originálu: „Jak vzácné jsou na kopcích nohy těch, kteří hlásají pokoj, zvěstují blaho, hlásají záchranu. Říkají Sionu: Tvůj Bůh kraluje.“

Dobrá zvěst, pokoj a spása, které prorok oznamuje, splývají do jediné věty: „Tvůj Bůh kraluje!“ Mather plným právem vztahuje tato slova na poslání křesťanského kazatele: „Velkým plánem... pro kazatele je obnovit trůn a vládu Boha v lidské duši.“

Nejdůležitější myšlenka, kterou vyjadřuje prorok-kazatel, ať už v časech

Izajáše, Ježíše, nebo dnes, tedy zní: „Tvůj Bůh vládne!“ Bůh je Králem vesmíru; má absolutní práva Stvořitele na tento svět a na každého v něm. Svět se vůči němu bouří a milióny pohrdají Jeho autoritou. Pán do takového prostředí posílá právě kazatele, aby silným hlasem oznamovali, že Bůh vládne, že nestrpí, aby svět donekonečna pohrdal Jeho slávou a že pomstí Svoje jméno v úžasném a strašlivém hněvu. Zároveň mají ohlašovat, že Bůh dnes nabízí amnestii všem rebelům, kteří se přestanou bouřit, obrátí se k němu s prosbou o milost, pokloní se před Jeho trůnem a pod přísahou mu slíbí věčnou věrnost a poslušnost. Bůh uděluje amnestii, kterou krví podepsal Jeho Syn.

Mather má pravdu: **Velkolepým úkolem kazatele je obnovit Boží vládu v lidské duši.** Ale proč? Je možné jít ještě hlouběji? Jaký motiv leží Bohu na srdci, že od nás vyžaduje podřízenost Jeho autoritě a nabízí nám milost amnestie?

Odpověď nalezneme v prorocké knize Izajášově v kapitole 48, kde Bůh hovoří o své milosti nad Izraelem:

◆ *Pro své jméno zadržuji svůj hněv, pro svou slávu ho krotím ve tvůj prospěch, abych tě nevyhubil. Hle, pročistil jsem tě, ale ne jako stříbro, zkoušel jsem tě v peci bídy. Kvůli sobě, kvůli sobě to činím, vždyť jak by mohlo být znesvěcené moje jméno? Svoji slávu jinému nedám. (Iz 48,9–11)*

Svrchované projevy Boží milosti vycházejí z neústupné horlivosti pro čest Jeho jména a zjevení Jeho slávy.

Pojďme tedy v našich úvahách ještě dál. Za Božím odhodláním vládnout jako Král je ještě hlubší počáteční rozhodnutí, že Jeho sláva jednoho dne naplní celou tuto zemi (Nu 14,21; Iz 11,9; Ab 2,14;

44 ZÁPAS O DUŠI

Ž 57,5; 72,19). Toto zjištění má ohromující význam pro kázání, protože nejdůležitějším Božím záměrem pro tento svět je naplnit ho zvukem své slávy v životě nového lidstva, vykoupeného z každého kmene, jazyka či národa (Zj 5,9). Boží sláva se však nemůže jasně odrážet v srdcích takových mužů a žen, kteří se poddávají Jeho autoritě neochotně, poslouchají Jej z otrockého strachu nebo se ze slávy svého Krále netěší.

Důsledek pro kázání je jednoduchý: Když Bůh posílá svoje vyslance, aby ohlašovali: „Váš Bůh vládne!“, nechce si vynucovat poslušnost člověka hrubostí a panovačností. Naopak, Jeho cílem je získat si naše srdce neodolatelnými projevy své slávy. Jediná podřízenost, která naplno zjevuje slávu našeho Krále, je radostná podřízenost. Neochotná podřízenost Krále uráží. **Poddaní bez radosti nepřinášejí Králi žádnou slávu.**

V Matoušově evangeliu 13,44 Ježíš říká: „Nebeské království je podobno pokladu ukrytému v poli: Když ho člověk našel, skryl ho, z radosti šel a prodal všecko, co měl, a koupil to pole.“ Pokud někdo považuje království za vzácnost, podřídí se mu dělá radost. Platí to i naopak: mají-li poddaní radost, vychvalují království jako vzácnost. Má-li tedy kázání za úkol oslavovat Boha, musí povzbuzovat k radostné podřízenosti Jeho království a ne k poddanosti v neochotě.

Pavel v 2. Korintským 4,5 píše: „Vždyť nekážeme sami sebe, ale Ježíše Krista, Pána, jsme jen vašimi služebníky skrze Ježíše.“ A ve verši 6, po prohlášení o Kristově panování a o Jeho autoritě, se dostává k samotné podstatě svého kázání, kterou tvoří „...světlo poznání slávy Boží na tváři Ježíše Krista.“ Jediná podda-

nost Kristově vládě, která odráží jeho hodnotu a nádheru, je pokorná radost lidské duše v slávě Boží ve tváři Jeho Syna. Tajemství evangelia a nejvíce osvobuzující poznání, k němuž mohl hříšník dospět, tak spočívá ve zjištění, že **nejvážnější Boží rozhodnutí být oslaven, a nejhlubší touha člověka – být naplněn, si vůbec neodporují.** Naopak, dokonale se doplňují, protože člověk nachází pravé potěšení v Boží slávě. Cílem kázání je proto Boží sláva, která se odráží v radostné podřízenosti lidského srdce.

Základ kázání – Kristův kříž

Kázání je zvěstováním dobré zprávy někým, kdo je poslán Bohem, dobré zprávy o tom,

- že Bůh vládne;
- že vládne proto, aby zjevil svou slávu;
- že Jeho sláva se nejdokonaleji zjevuje v radostné a ochotné podřízenosti jeho stvoření;
- že proto neexistuje žádný rozpor mezi horlivostí Boží být oslavován a naší touhou být vnitřně uspokojeni;
- a že jednoho dne bude celá země naplněná slávou Hospodinovou, která se bude jako ozvěna odrážet v uctívání Jeho vykoupené církve shromážděné ze všech pokolení, jazyků, kmenů a národů.

Cílem kázání je Boží sláva, která se zjevuje v radostné a ochotné podřízenosti Jeho stvoření. Dosáhnutí tohoto cíle však brání dvě obrovské překážky: spravedlnost Boha a pýcha člověka. Spravedlnost Boha je Jeho neoblomná horlivost pro vyzdvihování vlastní slávy. Pýcha člověka je jeho neoblomná horlivost pro vyzdvihování vlastní slávy.

To, co je v případě Boha spravedlností, je v případě člověka hříchem. Mluví o tom třetí kapitola Genesis – hřích přišel na svět skrze pokušení a podstatou tohoto pokušení bylo: „Budete jako Bůh.“ Naše snaha napodobovat Boha v této oblasti tvoří jádro naší zkaženosti.

Tomuto bludu propadli naši první rodiče a v nich i my všichni. Dnes je součástí naší přirozené povahy. Shlížíme se v zrcadle Božího obrazu, které bylo určeno k tomu, aby v tomto světě odráželo Jeho slávu, obracíme se zády ke světlu a kocháme se v obrysech svých vlastních tmavých stínů. Zoufale se snažíme přesvědčit sami sebe (úspěchy techniky, organizačními schopnostmi, atletickou zdatností, akademickými tituly, sexuálními výkony nebo výstředním účesem), že ten temný stín ležící dole před námi je velkolepý a že nás dokáže vnitřně uspokojit. Okouzlení svou pyšnou milostnou aférou s vlastním egem doslova vyléváme pohrdání, ať již vědomě či nevědomě, na hodnotu Boží slávy.

Když naše pýcha vylévá pohrdání na Boží slávu, Jeho spravedlnost Jej vede, aby On vylil svůj strašný hněv na naši pýchu.

- Sklopí se pyšné oči člověka,
 - pokoří se povýšenost lidí;
 - jen Hospodin sám bude vyvýšený v onen den.
 - Vždyť jak by mohlo být znesvěcené moje jméno?
 - Svoji slávu jinému nedám.
 - Oči vysokomyslných budou sníženy...
 - a svatý Bůh se prokáže svatým ve spravedlnosti.
 - Padlo rozhodnutí o záhubě,
 - vylévající spravedlnost.
- (Izaiáš 2,11; 48,11; 5,15–16; 10,22)

Cílem kázání je sláva Boha, která se zjevuje v radostné podřízenosti Jeho stvoření, ale pro dosažení tohoto cíle tedy zjevně existuje překážka jak u Boha, tak i u člověka. Pýcha člověka se nebude těšit z Boží slávy a spravedlnost Boží nestrpí, aby Jeho slávou někdo pohrdal.

Existuje tedy vůbec nějaká naděje, že kázání může dosáhnout svého cíle, jak jsem jej zde vykreslil – aby Bůh byl oslaven v těch, kteří v něm nacházejí naplnění? Může Boží spravedlnost někdy polevit ve svém oprávněném hněvu vůči hříšníkům? Může být pýcha člověka někdy vyléčena ze své vlastní marnosti a nalézt naplnění v Boží slávě? Je tu nějaký základ pro takovou naději? Existuje něco, co opravňuje kázání nést tuto naději lidem?

Existuje. V Kristově kříži se Bůh rozhodl překonat obě tyto překážky. Kristův kříž překonává objektivní, vnější překážku spravedlivého Božího odporu k lidské pýše a překonává též subjektivní, vnitřní překážku našeho pyšného nepřátelství vůči Boží slávě. Kříž se takto stává výchozím bodem pro objektivní legitimitu kázání a zároveň pro subjektivní pokoru kázání.

Základním problémem kázání je, jak může kazatel zvěstovat naději hříšníkům z hlediska nezpochybnitelné Boží spravedlnosti. Samozřejmě, člověk sám od sebe to za nejzávažnější problém nepovažuje ani nikdy nepovažoval.

Tento fakt velmi jasně vystihnul R. C. Sproul ve svém kázání z Lukáše 13,1–5 s názvem *Nesprávný důvod úžasu*. Jistí lidé přišli k Ježíši a pověděli mu o Galilejcích, jejichž krev Pilát smíchal s krví jejich obětí. V Ježíšově odpovědi však není znát ani náznak sentimentality:

46 ZÁPAS O DUŠI

„Myslíte si, že tito Galilejci, kteří tak trpěli, byli větší hříšníci než ostatní? Ne! Říkám vám. Ale nebudete-li činit pokání, všichni zahynete podobně.“ Jinými slovy, Ježíš řekl: „Jste ohromeni tím, že Pilát dal zabít pár Galilejců, ale měli byste být ohromeni tím, že vy jste ještě naživu a že jednou i vy budete zabiti, pokud nebudete činit pokání.“

Sproul zdůraznil skutečnost, že existuje odvěký rozdíl mezi pohledem člověka na problém jeho vztahu k Bohu a mezi způsobem, jak problém vztahu člověka k Bohu podává Bible. Lidské bytosti zahleděné do sebe se diví, jak může Bůh svému stvoření upírat „právo“ na život a radost. Bible, která za míru všeho považuje Boha, se však ptá, jak může Bůh otálet s potrestáním hříšníků. Kazatelé, kteří se přidržují pravd Bible a ne názorů světa, budou tedy vždy zápasit s problémem, jak podat duchovní realitu těm svým posluchačům, kteří se dosud podobnými otázkami vůbec nezaobírali, protože se s nimi nesetkali anebo jsou jim docela lhostejné. Základním problémem kázání však zůstává, ať už to naše humanistická společnost vnímá nebo ne, jak může kazatel zvěstovat naději hříšníkům z pohledu nezpochybnitelné Boží spravedlnosti.

Úžasným řešením tohoto problému je smíření, které se uskutečnilo na kříži, jak se o tom mluví v listě Římanům 3,23–26. Bez kříže by se Boží spravedlnost projevila jen v odsouzení hříšníků a cíl kázání by se nenaplnil – Bůh by nebyl oslaven v radosti svého hříšného stvoření. Jeho spravedlnost by se prokázala jedině v jeho zničení.

Tento text nás učí, že ačkoliv jsme všichni pohrdli slávou Boží (Ř 3,23) a že Boží spravedlnost znamená Jeho neoblomné rozhodnutí nevzdat se této slávy – Bůh vymyslel cestu, která potvrzuje hodnotu jeho slávy a zároveň dává naději hříšníkům, kteří touto slávou pohrdli.

Smysl kříže zkreslují současní proroci sebevědomí, kteří říkají, že kříž představuje důkaz mojí nekonečné hodnoty, když Bůh byl ochotný zaplatit tak vysokou cenu, aby mě získal. Z biblického pohledu je kříž důkazem nekonečné hodnoty Boží slávy a důkazem nesmírné hříšnosti mojí pýchy. Co by nás mělo ve skutečnosti šokovat, je, že jsme si dovolili opovrhnout hodnotou Boží až tak, že jedině smrt jeho Syna mohla znovu obhájit tuto hodnotu.

Kříž svědčí o nekonečné hodnotě Boha a nekonečné drzosti hříchu. Bůh tedy získal na kříži oprávnění ke kázání. Bez kříže by totiž kázání nebylo opodstatněné. Cíl kázání by obsahoval neřešitelný protiklad – sláva spravedlivého Boha zvelebená v radosti hříšných lidí. Právě kříž však spojil tyto dva aspekty onoho cíle, které si tak beznadějně protirečili: na jedné straně pro kázání a vyvýšení Boží slávy a na straně druhé naději a radost hříšného člověka.

– John Piper –

www.desiringgod.org

překlad: Institut Jonathana Edwardse
Ostrava, leden 2007

Pozn. red.: Další kázání Johna Pipera
v češtině naleznete na:
www.TouhaPoBohu.cz

-
- ◆ *Není mé slovo jako oheň, je výrok Hospodinův, jako kladivo tříštící skálu? (Jer 23,29)*
 - ◆ *Přijměte také „přílbu spasení“ a „meč Ducha, jímž je slovo Boží“. (Ef 6,17)*

Zimní konference 2012

21. ledna 2012 proběhne v Brně v modlitebně Bratrské jednoty baptistů

3. Zimní konference Zápasu o duši a Poutníkovy četby

Vyvýšenost Krista

Osnovu programu tvoří pasáž z listu Koloským o vyvýšenosti Krista:

- **Úvod** (Ko 3,1–4) – Marcus Denny (BSKK Kladno)
- **Osobní život** (Ko 3,5–11) – Jan Suchý (Poutníkova četba)
- **Sborový život** (Ko 3,12–15) – Ján Šichula (NKZ Bratislava)
- **Kázání Božího slova** (Ko 3,16–17) – Jaroslav Kernal (Zápas o duši)
- **Rodina/vztahy** (Ko 3,18–4,1) – Zdeněk Karásek (Výuka Bible Liberec)
- **Evangelizace** (Ko 4,2–6) – Pavel Steiger (Zápas o duši)

Další informace budeme uveřejňovat na našich webových stránkách
www.reformace.cz.

Nakladatelství Poutníkova četba

Kudy vede cesta k Bohu?

Peter Jeffry

Pěkně zpracovaná evangelizační brožura na křídovém papíře s barevnými fotografiemi, formát A5, 24 stran.

Jednoduše, srozumitelně a přitom bez kompromisů předává čtenáři zvěst evangelia tak, jak ji přináší Písmo.

- vhodné k rozdávání lidem, kteří dobrou zprávu o spasení ještě neslyšeli.

1ks – 40,- Kč, 5ks – 35,- Kč/ks, 10ks – 30,- Kč/ks

Při vyšším odběru bude sleva stanovena individuálně.

www.PoutnikovaCetba.cz, Poutnik@PoutnikovaCetba.cz,

tel.: +420 472 741 623

Poutníkova četba, Žandov 85, Chlumeč 403 39



**Objednávky časopisu, knih, nahrávek
a případné připomínky, názory, náměty nebo
články adresujte na:**

zapasodusi@gmail.com

Nebo na adresu: **Zápas o duši**
Veleslavínova 14
400 11 Ústí nad Labem

Telefon do redakce: (+420) 411 440 021

**Dobrovolné příspěvky posílejte přiloženou složenkou
nebo převodem z účtu.**

**Jako variabilní symbol použijte číslo
uvedené na Vaší etiketě.**

Název účtu: ZOD - HCJB World Radio
KB Pohořelec 152/3, 11800 Praha Hradčany
Číslo účtu: 96538621 / 0100

<http://www.reformace.cz> nebo <http://zod.reformace.cz>

**Můžete poslouchat nebo si stáhnout několik
set audio pořadů nejen z produkce HCJB, ale i z produkce TWR •
Přečtěte si všechny ZODY od roku 1989 • Přečtěte si desítky úvah
• Podívejte se na vznikající složku s elektronickými knihami •
Ve složce o Ekvádoru najdete mnoho zajímavostí**

HCJB vysílání v Rádiu 7 (www.radio7.cz)

pondělí 23³⁰-0⁰⁰, středa 15³⁰-15⁴⁵, čtvrtek 5⁰⁰-5³⁰

ZÁPAS O DUŠI © vydává ZOD - Zápas o duši, HCJB World Radio
Hošťálkova 1b, 169 00 Praha 6, IČ: 41605012

Redakce a administrace: Veleslavínova 14, 400 11 Ústí nad Labem

Odovědný redaktor: Jaroslav Kernal

Redakční rada: Radovan Hynek, Petr Papež, Klára Steigerová, Pavel Steiger,
Iva Suchá, Jan Suchý

Číslo 109, vyšlo 18. července 2011, ev. č. MKČR: E 11180

Tiskne PBTisk s. r. o., Dělostřelecká 344, 26101 Příbram

Vychází čtyřikrát do roka. **NEPRODEJNÉ!**

ISSN 1804-2880